

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
FÁVÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A gönci levél körül.

Budapest, augusztus 5.

(K.) Négy kis hurban mennyi érzés! Azokban a hurokban ugyanis, melyeken az agrárius tábor a maga csábító és elandalító nótáit jászsa. Most meghatóan szelid hangok csendülnek a hurokon s mind azt súgja: „hagyjátok a szabadelvűséget, ezt az egykor szent, de most megkopott jelszót, ezt az egykor ragyogó, de most már pengő frázist!” Halkan, mint a szellő, lágyan, mint a fuvola-szó s édesen, mint a méz: árad ki a hurokból a biztatás, hogy dobjuk el azt a régi zászlót s álljunk az új lobogó alá. Hagyjuk ott a szabadelvűséget és esküdjünk a tisztesség, a becsület mellé! Vagy nem kompromittálták-e a szabadelvű jelszót s nem hangzik-e szebben, csábítóbban a tisztesség, a becsület jelszava? Így rezdülnek egyetlen csábító nótába a hurok s mi, gonosz csontok, nem akarunk, nem is tudunk elérkezni. Mi azt mondjuk, hogy nem hagyjuk cserben a szabadelvűséget s ha igaz is, hogy sokáig és sokan kompromittálták, de akik ebbe a bünbe estek, azokat kikérgettük a szabadelvűség csarnokaiból s most annál büszkébben, annál több szeretettel és rajongással áldozunk a szentelt csarnokokban. Mentül régibb a zászló, antul jobb — kivált miután tiszta ismét és szeplőtlen. Ami pedig azt az új zászlót illeti, amivel a kisértők megkínálnak: újfent csak azt ismételtük, hogy kegyeskedjenek előbb világosan megmondani, mit értenek a tisztesség és a becsület alatt? Mert ha azt értik, amit a szabadelvűség törvényekbe ígatott, akkor az új zászló jelentéktelen részlete a mi régi lobogónknak; ha pedig mást értenek alatta, akkor gyanus nekünk az a más, míg világosabb értelmezését nem kaptuk.

Ennit általánosságban az agrárius nóták

közös motívumára. Nagyon értjük, ha nekik tetszetősebb az új zászló, mert ez az övék s a mi lobogónkon ők sohasem is lelkesedtek. De nekünk a szabadelvűség akkor se volt kopott jelszó vagy pengő frázis, mikor meg kellett tisztítani a makulától, melyet bűnös kezek ejtettek rajta, most pedig, amikor megint szeplőtlen, árulók volnánk, ha cserben tudnók hagyni. Ezt a motívumot tehát tessék kihagyni a nótából. Bizonyítsák be, hogy az öök programja szabadelvűbb, inkább megfelel a nemzet nagy közösségének, jobban számol a szegény ember egzisztenciális érdekeivel: akkor áhítattal fordulunk az új próféta felé. De a szabadelvűségért, melynek bőségszarujából annyi jó áramlott erre az országra, nem vagyunk hajlandók csak úgy szóra egy új mottót elfogadni, habár elismerjük, hogy a tisztesség és a becsület nagyon jól hangzik s kiraktnak imponáló. De mi van a kirakat mögött? Van-e egyáltalán valami a kirakat mögött? S ha van, beváltja-e a portéka, amit a kirakat ígér? A gönci levél során elindulva, volt már szerencsénk bizonyítani, hogy az agrár program legalább is retrográd irányban magyarázható, ahogyan pedig az embereknek pártkülönbségre való tekintet nélkül köréje sorakozniok kellene, az egyszerűen lehetetlen. Liberálisoknak és reakcionáriusoknak kellene e program szerint bizonyos alkalmi kérdések ötletéből kezdet fogniok, holott egyébként nincs az a hid, mely a köztük levő távolságot áthidalhatná. Világos tehát, hogy vagy a hid nem lehetséges közöttük, vagy a távolság nem exisztált közöttük. Az első esetben az agrár program, az utóbbi esetben a párt-program volna megcsalva. És mindkét esetben világos az őszinteség hiánya.

A Magyarország szelid bölcselkedéssel próbál nekünk válaszolni. Azt mondja, hogy az emberi munkabírás nagyon véges és munkamegosztás nélkül áldásos tevékenységet

kifejteni képtelenség. Ezt a bölcseséget lap-társunk példával is illusztrálja. Lám, Darányi a mezőgazdaság érdekeit istápolja, Hegedűstől nagyarányú iparpolitikát várunk: de ki illetné szemrehányással akár az egyiket, akár a másikat, amiért egyoldaluan csak a saját kötelességét teljesíti? Hát megmondjuk, hogy ki. Mi nem, hanem az agráriusok. Mi elfogadjuk a példát, mert ez az igaz munkamegosztás példája. Mikor egy sokrétű, jól átgondolt s egységesen beállított program különböző részein megosztóznak a munkatársak, nem egymás céljainak lerontásával, hanem a közös programm hűségese szolgálataiban. Ez munka és ez munkamegosztás. De vajon így helyeslik-e azok az agráriusok, akiknek érdekében lap-társunk szeliden bölcselkedik? Nem. Ők szárnyat adnának a Darányi egyébként is gyors akarátának és bilincseket raknának a Hegedűs egyébként is kötött kezeire. A munkamegosztásról nekik egészen más fogalmuk van. A mezőgazdát segíteni kell, a kereskedő menjen a pokolba. A mezőgazda csak mezőgazda, a kereskedő tisztességes és tisztességtelen. De inkább tisztességtelen. A mezőgazdát mindentől és mindenkitől meg kell szabadítani, a kereskedőt — de nem, tőle kell mindenkit megszabadítani. A mezőgazda miatt minden órában át kell ugrani azt az óceánt, mely liberálisok és reakcionáriusok között van; a kereskedőnek viselje gondját Hegedűs, de az is szigorúan, mert az agráriusok a kezére néznek. Ez az ő munkamegosztásuk. S ennek illusztrálására lap-társunk szerencsétlenségére a mi fiókunkból vette a példát. Olyat, mely éppen az agráriusok ellen bizonyít. Ezen a tévedésén pedig nem segít, inkább még megtoldja az a másik botlás, hogy mi, vagy a velünk egy alapon állók kifogásoljuk a bevándorlás megszorítását s így vallási motívumokat is beleviszünk az agráriusok túlzásai ellen

T Á R C A.

Emlékezés.

Van egy halottam; — elfeledtem!
Emléke elszállott felettem
Nyom nélkül, néhány hó alatt.
Azt hittem, hogy szívembe véste
Őrök időkre temetőse! . . .
Könnyezve kísérem ki nem rég;
És ím: a fájó, édes emlék
A gyors idővel elszaladt.

Hogy most így feltámadt a bánat
Kedves, szegény halott, utánad;
A könnyeim is reteletem!
Fájdalmam nem remegve sírom
A még alig fülepte síron,
Egyszerre meglepődve látom,
Hogy elhagyott legjobb barátom,
Hogy már olyan rég nincs velem!

Eszembe jöttél, én halottam,
És gondolkod rád, meghatottan;
De félek: meg ne tudja más,
Hogy még egy negyedrét se kellett,
S én elmonnék a házad mellett,
Mennék közömbösen az úton,
Ha meg nem állít a kapudon
A tábla: — Kiadó lakás! —

Latskó Andor.

Pocskaj Miso.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Abonyi Árpád.

A Batterie Nro 4. protokolumában Michael Misura-nak volt bevezetve azon hirdetészöke, zömök tót „klapac“ (fickó), aki huszonegy éves katoná korában valahonnan a „Veliki vrsok“ nevű magas fenyves hegyei közül került le a legmélyebb sárgára meszelt tüzérszárnyába, s a többi egyképpen illedelmetlen zöke tót kamazsokkal egyetemben állandó lázban tartotta Prozowinsky Ubal tüzemestert, a Batterie apját.

Oh, be el volt keseredve Ubal, a háromkapitulációs apa, midőn e mindenképpen tökéletlen tótoeszkák ősz elejének idején becamogtak a kaszárnyába, s elébe szegyenkeztek ijedt, színtelen, vastag pófaik egész bambaságával, hogy imhol, itten vannak: csináljon belőlük snajdig tüzérszárnyát a „pan Feuerwerker“, ha tud. S őh be kívánta őket Ubal a pokolba, midőn agyuk kemény velejének megmunkálását ugy október tizedike körül megkezdvén, Ritter Franz von Mariáni tüzérszárnyának minden istenadta nap ugyanazon elkeseredett, gürzölő, mély hangon jelentette, hogy az ujon berukkolt Material megint sokkal rosszabb a tavalyinál. Fakovát sem ér egyvelesleg az egész frekvencia.

A magas, csontos termetű Ritter — kegyelmes parancsnoka a Batterie Nro 4-nek vagy hét év óta — végighallgatta az öreg tüzemester panaszaát, azután megsimogatta tömött fekete szakállát, lenézett eszmaí elé a földre s ugyanazon a száraz, közönyös hangon jelentette ki ezuttal is, mint minden ősz elején:
— Schaun's, dass Sie was doch r'ausbringen mit diese Schweine.

Ugy bizony: Schweine, magyarul: sonka állat — bár nem igen talált célba a vastag kaszárnya-gorombaság, lévén az ember szolgálatára rendelt szelid háziállatok között a disznó a leghasznosabb s értelem dolgában sem a legutolsó. No, a friss tótoeszkák ősz idejének elején sem hasznosak, sem pedig értelmesek nem valának. Ellenben igen ijedősek s ez okon esoda ügyetlennek valának minden ő dolgaikban reggeli öt órától kezdve egészen kilencig este, midőn elhagyolt, vastag tagjaikat bánatos sóhajtozások között végre kinyújtóztathatták a keményre levert kincstári ágyon.

Michael Misura volt az egyetlen, aki nem sóhajtozott. Miféle materiából gyurták e — mondom — hirdetészöke tótot odafenn a „Veliki vrsok“ hegyei között: s ez okon tudja. De bizonyos, hogy furcsa materiából formálta lényét szeszélyes akarata a természetnek: nem fogott azon se kívül, sem belül semmi. Egy-két pofonok oda sem hederített. Ellenben félrohuzta nagy szeliden a száját, s csak mosolygott konok kedélyességgel, mint egy porcellán figura, amelynek merev vonásaira oda van fagyaszva az örökös mosoly. Legelőbb azt mondta: pocskaj... (várj csak, várj...) de ezt aztán mindig mondta. Szidásnak, verésnek esetén egyképpen — pocskaj... Pocskaj a káplárnak, pocskaj a Batterie apjának, a hadnagynak, a főhadnagynak, a kapitánynak, — pocskaj talán még az istennek is, ki a kaszárnya örömeitől még a legistenfélőbb tótoeszkát sem tudja megmenteni.

Ez a pocskaj aztán rajta is ragadt. November közepé táján már sem Michael Misura, sem Misura Mihály, hanem általánosan csak „Pocskaj Miso“ volt az ő neve végig a Zugs-Zimmeren, sőt azontul is, föl egészen a kapitányig. A legény vállalta az elnevezést; mosolygott szelid melan-

való akcióba. Nem kifogásoltuk a bevándorlás megszorítását, sohasem is kifogásoltuk. Éppen ellenkezőleg. Hogy pedig vallási motívumokat vinnék az akcióba? Istenem, még azt is tüzes vassal szeretnénk kiegészíteni, amit mások nyíltan vagy ravaszkodva belevisznek.

A Magyarországnak szeliden bölcselkedik, a Hazánk haragszik és gyanúsít. Szemünkre veti első sorban, hogy Royal-programmot mertünk emlegetni. Royal-programm: — ez szerinte korcsmaprogramm. Vigye a manó, mi nem neveztük annak. De ha hozzátesszi a fő-fő agrárius újság, hogy a Royalban csak azt határozták el, hogy a régen meglevő programot a pártpolitika fölé helyezik: akkor azt is eltalálhatta volna, hogy mért emlegettünk Royal-programmot. Mert abban a zavaros programmban éppen azt találtuk legzavarosabbnak, a közvélemény megtevesztésére legalkalmasabbnak, hogy *pártközi* jelleggel áll ki a porondra. Politikai szempontból ezt már első kipattanásakor is elítéltük s most érthető okokból csodálkozásunkat fejeztük ki, hogy gróf Károlyi Sándor, a szabadelvűpárt tagja, magáévá tudta tenni az agrárprogramot ebben a lehetetlen alakban is. A gönci levél megítélésében erre a politikai momentumra helyeztük a fősúlyt s ezért kellett Royal-programmot emlegetni. A Hazánk pedig meg fogja nekünk engedni, hogy mikor a rövidség és a gyorsabb megérthetőség indikálja, mi használhassuk azt a kifejezést, melyet ő, úgy látszik, röstel. Sohse röstelje. Van ott külön röstelni való. Mert ha a gönci levél adós maradt a tisztesség fogalmának világos meghatározásával, a Hazánk fáklója a homályt nem világítja meg, csak fojtóbbá teszi füstjével. Egy szikrája mégis világít a szerencsétlen fáklának. De az a szikra is csak a Hazánkat világítja meg. Mert azt akarván igazolni, hogy a tisztesség értelmezése tekintetében az agrárprogram zavar nem okoz: bizonyítékot nem talál, de gyanúsítást igen. Azt mondja, hogy mi okozunk fogalomzavart, akik, valahányszor egy-egy uszorás vagy hamisító lépérekül, ott voltunk a védelemmel és a tiltakozással. Óh-óh, kedves lapársunk! Hisz ez nagyon csinos gyanúsítás! Honnan is vette? Van még több is a fajtájából? Csak csinjanj velök, hogy jusson minden napra egy! Mert látván azt a fogalomzavart, melyet a gönci levél nyomán volt szerencsénk illusztrálni, azt kell hinnünk, hogy ez a gyanúsítás is a fogalomzavar következménye. Mi ugyanis, ha jól emlékszünk, védel-

mere siettünk olykor a megtámadott kereskedelemnek s a kereskedő, az úgy-e, tisztesség-telen, uszorás és hamisító? . . .

BELFÖLD.

Szell Kálmán Ischlben. Bécsből táviratozták, hogy Szell Kálmán miniszterelnök ma odaérkezett és délután Ischlbe utazott.

A karlsbadi tószót. Egynemely lap egész komolyan elhitte annak a könyvatos tudósítónak az együgyű koholmányát, amely Szilágyi Dezsőnek nyitott koporsójánál kovósolt politikai pikantériát a nagy halott rovására. Ennek most már az a következménye, hogy a karlsbadi ebédn jelen volt politikusok sora nyilatkoznak, megcáfolva a kegyeletértő szennzációt. Ma megszólalt Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter is és az ő nyilatkozata annyira részletes és a tényállást olyan tökéletesen földeríti, hogy utána, úgy hisszük, minden további cáfolat fölösleges. A miniszter a következő táviratot küldte a Budapesti Tudósítónak:

Boldog emlékü Szilágyi Dezső temetésén, fájdalom, nem jelenhettem meg, gyógykurámnak a kulminációján való rögtönös felbuzuklását orvosaim meg nem engedvén. Ennél fogva csak ma olvastam és pedig a legnagyobb megülködéssel azt a céltatos koholmányt, amely Szilágyi Dezső karlsbadi június 26-iki rövid tószójáról a Fővárosi Tudósító című könyvatosban megjelent. Nem igaz az, hogy Szilágyi Dezső tószójában jövőd tervéről szólt volna. Nem igaz, hogy kételyt fejezett volna ki Szell Kálmán miniszterelnök ur és a kormány politikai magatartása iránt és ezzel szemben akciót jelzett volna. A tószó hozzám volt intézve és három kivánságából állott. Az első az volt, hogy a küszöbön levő nagy gazdasági kérdéseknél, érve különösen a kereskedelmi szerződéseket, sikerüljön a kormányt és abban nekem is, a nemzet gazdaságérdekeit megvédeni és megoltalmazni. A másik kivánság az volt, hogy a magyar nép nagy rétegeinek fölvirágztatására irányított munkában kitartsak és helytálljanak, hogy ezek a nagy néprétegek emelkedjenek és gyarapodjanak s azokhoz a reakció sohase férközhessék hozzá. A harmadik kivánsága az volt, hogy a közdolgozókban való működésem jutalma sohase legyen rágalom vagy félreértés, hanem mindenkor érdeme szerint való méltatásban és elismerésben részesüljön. Trefásan hozzátette, hogy az első két kivánság teljesedésében erősen hisz, az utolsóban azonban már kevésbé. De erre a közélet emberének el is kell készülvén lennie. Ez volt a tószó majdnem szószóinti idézetben,

egyedül nem tartalmassát. A tószónak e szövegét a még itt lévő és az ebédn jelen volt barátom, Bedő Albert is teljesen megerősíti. De nemcsak a tószónban, hanem a kifejtett társalgásban sem volt egy olyan nyilatkozat sem, amely annak a hosszú egyéni és politikai benső viszonyának és barátságának, amely Szilágyi Dezsőt a miniszterelnökhöz köthette, meg nem felelt volna arra éppen árnyékot vetett volna. Ezzel a rektifikációval nem a miniszterelnök urnak tartoztam, mert ily támadással szemben neki erre szüksége nincs, hanem tartoztam Szilágyi Dezső emlékezetének és a kegyeletnek, amely őt mindenki részéről megilleti. Darányi Ignác.

Szilágyi öröksége. Pozsonyból írják: Szilágyi Dezső temetése alkalmából a pozsonyvárosi szabadelvűpárt Budapestben járt aelnökei: Günther Vilmos kir. tanácsos és Fülöp Jónás, Wolf Zsigá pártjegyzővel küldöttségileg tisztelegtek a miniszterelnöknél, megköszönve meleg részvételt, melyet a nagynevű képviselő váratlan elhalálózásakor fejezett ki. Válaszában a miniszterelnök kiemelte, hogy ő legbensőbb érzelmeit tolmácsolta táviratával és hogy a feledhetetlen Szilágyi örökségeket fogja tekinteni Pozsony érdekeinek szemmel tartását s azokat lehetőleg mindig készséggel támogatni is fogja. Sohasem fogja elfeledni, — mondá — hogy ő már maga is képviselte egy ízben a város egyik kerületét és valahányszor pozsonyi járt nála, mindig aóron volt, hogy kivánságának lehetőleg megfelelhessen. A küldöttség a miniszterelnöknek ezt a kijelentését megköszönve, íslemlitette azt is, hogy a pozsonyi liberális párt elnöksége és az I. kerületi párt, a lapoknak attól a híretől, hogy Szilágyi mandátumát gróf Apponyi Albertnek ajánlották fel, teljesen távol áll, mert a párt az első fájdalom örökében ezzel a kérdéssel még egyáltalán nem foglalkozott. A miniszterelnök erre azt felelte, hogy helyes, mert praesente cadavere nem is lett volna illendő már most a mandátumot valakinek felajánlani, legjobb ezzel még pár napig várni, mert van elég idő. Ezután a küldöttségtől igen szívélyesen elbucszott.

A választások előtt. A tolnamegyei szabadelvűpárt megbízásából Sass László földbirtokos e hónap 4-én délután 3 órára hívta össze a kölesdi kerület szabadelvűpárti választóit, kik mintegy 300-an jelentek meg a kölesdi nagy vendéglőben. Sass László, a párt elnöke rövid beszédben utalt arra, hogy az országgyűlés öt éves mandátuma a közel jövőben lejár. Szell Kálmán nagy érdemeit méltatva, fölhívta a választó polgárokat, hogy minél többen sorakozzanak a szabadelvűpárt zászlója alá és segítsék ezt a zászlót diadalra juttatni azzal a képviselőjelölttel, akit ők maguk óhajtanak s megbiznak azzal, hogy a kerületet az országgyűlésen képviselje. E szavaknál a megjelent választók egyhangú lelkesedéssel éljeneztek Bernrieder János tolnamegyei földbirtokost, ki a per-

choliával, fajának egész szintelen lágyságával ezen is, mint minden másón, s azt mondta: pocskaj . . .

Ez a határtalan nembánomság, s duzzadt, tiszta szláv típusú arcán az odakövült öregös mosoly elvégre a kapitánynak is feltűnt.

Ritter Franz v. Mariani, a 4-ik üteg parancsnoka, maga is elég furcsa matériából volt faragva. A „rideg“ katonatisztek közé tartozott. Szükszaván, magában élő, érdes, mintegy negyvenöt éves férfi lehetett. Neve után itélve olasz; arcának feltűnően éles vonásai, szürke, apró szemek kegyetlen kifejezése, s kiálló arcsonjtai azonban inkább tatár (vagy mi az ördög), semmint talian típusra vallottak, bár fényes fekete szakálla, s pattogó gyors beszédmodora elárult némi latin jeleget, ha nem is sokkal többet a semminél. Ha felbosszantották, akkor nem volt ragadozó, amelynek zöld fényben villogó szeméből több bestialitás lángolt volna ki, mint az övből. A szerencsétlen kanonizár azt hitte, hogy no most, szerelmes Ur Jezuska . . . mindjárt vége. . . Pedig nem úgy volt, — nem lett vége se neki, sem az ágyu többi reszkető szolgáinak. A kapitány megfordult, szemében kialudt a nehéz zöld fény, s mire néhány pillanat múlva ismét visszafordult, mindössze ennyit mondott a halotti csendben fölébe gyökerezett kanoniroknak:

— Nem jól volt. Noch a'mall anzufangen! S megismételtette a gyakorlatot néha huszszor is egymásután, a nélkül, hogy beleunt volna. A legények csináltak, iparkodtak, — hideg novemberi reggeleken bőven verjétek ez az egész üteg. Az egyetlen emberi lény, ki látszólag se nem szurkolt, se nem verjétekett, itt is Pocskaj Miso volt, a zömök Bedienungs-Kanonir. S itt is mosolygott az istenadta tótja, mintha sültkrumplival tobzódtól volna és senki sem akarta volna a „Zündlochdurchschlagshammer“-t a fejébe vágni. Holott igenis megkapta a „Gyújtólukátverőkalapács“-ot, ha nem is a fejébe, de a hátába, na-

ponként legalább ötször. Mert igen nagy szám volt a boldogtalan, — nem ragadt meg a fejében semmi.

Midőn azonban ugy a következő év májusa táján a kapitány „privadiner“-je megbetegedvén, kórházba került — mégis ő lett az új privadiner és nem más. Az ütegparancsnok őt választotta — tán mert örökké mosolygott, vagy mi a patvar, de bizonyos, hogy május közepé felé már ő tisztoztatott a kapitány Malom-utcai lakásán, ő szaladt szivarért a trafikos kisasszonyhoz, sörért a „Fekete orszlán“-ba s mivel kutya hiányában nem lehetett egyuttal kutya mosó is, megelégedett a kiürített sörös üvegek mosogatásával — akadván ilyen üvegek napjában legalább tizen-tizenkötten. Ritter Franz v. Mariani szerette ezt a habzó bajor nektárt és bőven itta. És aludt nagyokat utána, mint három ágyu.

Ilyenkor ágyastul is el lehetett volna vinni: nem ébredt föl.

Pocskaj Miso őrizte hűségesen. Senkit urának mélységes álvása idején 6 hozzá nem bocsított. Maga is lábujjhegyen cammogott a szobában. Friss vizet hozott a mosdótábla, kifényesítette a cipőket, kikészítette a törülközőt, fogpórt, kefét, szivacsot. Közben el-elnézogotta a horkoló parancsnokot. Lám, be rettentően alszik. S mily embereséges ilyenkor szakállas, ellágyult arc. No, ugyan igaz, ami igaz: jobb ember sokkal, semmint a hire. Mióta szolgálatában van, már több borralót kapott tőle két pengőnél. Ugy bizony: többet, — holott azt hiszik odakünn a kaszárnyában a kanonirok, hogy a parancsnok nem hatost szokott osztogatni a szolgájának, hanem botot. Ezt is az öregjéből.

Ihol, nem igaz mindebből semmi. A kapitány alijában véve jó ember, csak tudni kell a keze alá.

— Mint én . . . dunnyogta elégedetten a tüzér.

Őt nem üti nyakon a kapitány, sőt kegyeli.

Egy zokszó kevés, de eddigelé még annyit sem kapott tőle. Igen szépen beszél hozzá. S teljesen megbizik benne. Tessék, aki nem hiszi, nézzen az éjjeli szekrényre: ott az aranyóra, a drága szivartára, a pénz — forintok, tizesek, némelykor százások is: az üteg pénze. Mindaz ott hever szabadjára, az ő hűséges őrizetére bízva. Hát így bizik benne a parancsnok, — láthatja akárki.

El is dicsékedett a bizalommal, — gondolta: hadd bámúljak.

Esténként, midőn a kapu alatt a ház cselédei országgyűlést tartottak, s folyt a házbéli özsze nagyságák megmosdatása: Pocskaj Miso is belevagyolt a telemellő leányoselédék vihogó gyűlésébe, s együtt vihogott velök. Ilyenkor ráért, — ura gyakorta esti nyolcig is aludt a sörsmámor bágyadt öntudatlanságában, — diskurálhatott a Katákkal, Zuzuskákkal, amennyit akart. Ő vele is szivesen diskuráltak a Katák, mert engedett magával mindent tenni. Hátbáuhették, fölfricskázhattak, — nem haragudott meg semmiért és mindent megmosolygott. Itt is, mint a kaszárnyában.

Volt egy tenyeres-talpas Marcsa is a kompániában. Csinos arcu, helytelen, gömbölyű paraszt leány — merészebb, mint a többi. És egy este nyíltan is kijelentette, hogy helyesebb legény nincs az egész utcában, mint Pocskaj Miso. Tót az igaz — isten bűnül ne vegye — de roppant szép fiu.

— Hallod-e Pocskaj, — mondotta a kanonirnak, s beleakasztotta pajzán, ravasz tekintetét a legény szégyenkező szeméibe — akármi legyek, ha nem te vagy a Malom-utcában a legszebb fiu!

— Ne izélj, Marcsa . . . dörmögte zavartan a kanonir, de közben jól megnézte az inceskedő leányzó, akinek érteljes, széles alakján s az asszonyiság vérbő gerjedezésében kiduzzadó mellén egyszerű nagyon is meg talált akadni a szeme. Egy kis forró mohóság is megcsillant ezekben a máskülönb felette jámbor szemekben. A farkas ébredő étvágya: bárányzsagra.

beig tartó ováció után a dobogóra lépett, s körülbelül a következőket mondta:

Nagy kitüntetésnek tekintik, hogy ama kerület polgárai, akiket egykor *Vizoly Gusztáv*, a megye volt kiváló pártelnöke képviselt az országgyűlésen, megtisztelik bizalmukkal, mert a közpályán — ugymond — a bizalom megnyilvánulása a legnagyobb babér. A mai összejövetelnek olja azonban nem a jelölés, hanem a szervezkedés. Az a körülmény, hogy a kormány a jelötteket nem akarja a kerületekre ráerőszakolni, hanem azon van, hogy a kerületek maguk válasszák meg azt, kibe a közbizalmat helyezik, bizonyítja, hogy a kormány a választások tisztaságáról vallott elveit nem írott malasztaknak tekinti, hanem meg is valósítja. Mert mi is teleg meg jobban a népképviselő fogalmának, mintha a kerületet oly ember képviseli, aki közülük való ott él köztük s osztózik munkájukban, örömeikben egyaránt. Hivatkozik a *bonyhádi* kerületre, melynek képviselője *Perczel Dezso* oly kiváló érdemeket szerzett, s ki a legutóbbi időben is kerülete érdekében nagy befolyásával vissza nem élt soha, de azt mindig érvényesítette. Ugyanezt az elvet óhajtja ő is követni. Majd áttért a gazdasági és ipari kérdésekre. Fejtgette, hogy az agrarizmus és merkantilizmus tulzása vitele egyaránt káros. Azoknak egymást ki kell egészíteniök, s bár látszóan ellentétes irányt szolgálnak, végső céljuk mégis a közjó. Egyébként nem akar programbeszédet mondani s nem is tekinti magát jelöltnek, mert ez még korai volna. Kijelenté azonban, hogy az esetben, ha a helyi szervező-bizottság jelentései alapján meggyőződnék, hogy a kerület szabadalvú polgárainak túlnyomó része őt jelöli, s neki óhajtja átnyújtani a párt zászlóját, az esetben biztos és erős kézzel ragadja azt meg, s teljes erejével, minden tehetségeivel küzdeni fog alkotmányunk és törvényeink megengedett határain belül e lobogó diadalért.

Szülni nem akaró éljenek követte *Bernrieder* szavait, mire *Fördös Dezso* szólaít föl, kijelentve, hogy a kerület szabadalvúpárti választói egyhangú óhájának ad kifejezést, midőn arra kéri *Bernrieder* t, fogadja el a jelölést, mert csak tőle remélik azt a kerület polgárai, hogy a párt zászlaját diadalra juttatja. Ezután a gyűlés még a helyi bizottságokat választotta meg, mire a választók *Bernrieder János* és *Sass László* pártelnök lelkes éltetésével szétoszlottak.

Sacellary György, a doroghi kerület szabadalvúpárti jelöltje tegnap fejezte be körutját. Csolnokon, Dágon, Ungon, Kirván, Sárísápon és Tokodon. Különöségek, bandériumok és zenosz fogadták és nagy lelkesedéssel tüntettek mellette. *Sacellary Széll Kálmán* miniszterelnök feltétlen hívének vallotta magát. Megválasztását a kerületben egészen bizonyosra veszik.

Az állami tisztviselők mozgalma.

Budapest, augusztus 6.

Az állami tisztviselők szervezkedése csaknem minden városban megtörtént már és a kongresszust előkészítő központi bizottság, mint mai számunkban jelentettük, már a kongresszuson résztvevő vidéki tisztviselők elszállásolásáról határozott. A szimpatikus

— Hát ha úgy bizik benned a kapitány ur, akkor könnyű lenne... folytatta a leány, de hirtelen elhallgatott, s kövér tenyerével megsimogatta hizelegye a kanonir vállát, — azt akarom kérdezni, Miso... ki a babád?

— Nincs.
— Miesoda? Nincs?
— Nincs, — ismételte dunnyogva a legény s rásandított a leányra. Oh, be szép kövér tehénké, oh be „derék”.
— Nekem sines Miso, — mondotta a leány s hagyta, hogy megfogja kezét a kanonir, — tudod mit... holnap vasárnap van, jöjj velem a sörházba, a hol táncolni is lehet. Fájn multság lesz. Eszünk, iszunk. Te velem leszel; nyole után aztán együtt jövünk haza a ligeten keresztül... Jó lesz?

— Jó.
— Bizonyosan oljós?
— Bizonyosan.
— Mondom, nyole után együtt jövünk haza... Aztán majd beszélgetünk. Tudod te... De hozz magaddal vagy öt pengőt, mert ennyi kell, hogy módisan mulassunk. Fájnul fogunk mulatni! Jaj, be jó lesz! Aztán tudod te... este együtt jövünk a ligeten keresztül... Hát csak hozzád, drágám, az öt pengőt. Érted... öt pengőt, aranyos Misukám, mert ennyi kell... A leány megerőgotta a kanonir arcát és befutott a házba.

Poeskaj Misoval pedig akkorát fordult a világ, hogy majdnem beleszódit. Oda volt nehezen mozduló, szegény feje egészen, — azt sem tudta, miképpen vánszorgott föl az emeletre s nyitott be a „privadiner”-nek rendelt kicsi lyukba, ahol ágya és ládája állott. Le is kuporodott mindjárt a ládára s forgatta, kinezta eszének nehézkes kerekesekeit, hogy kiigazodjék, ha lehet, ebből a minden gyehennánál tüzesebb bajból, amelybe belekerült. Mert belekerült, ez sziniszág. S tüzes a baj erősen, — ezt nagyon érzi...

mozgalomhoz legujabban a következő városok tisztviselői csatlakoztak.

A gyulafehérvári m. kir. állami tisztviselők állandó bizottsága a mai napon tartott ülésében a következőképpen határozott:

1. Mindenekelőtt hangsúlyozzuk, hogy ezen, valóban eisomoritóan súlyos anyagi helyzetünk javítására irányuló mozgalomunk minden szájrakszerű szövetkezéstől, vagy politikai tendenciától távol áll és tiltakozunk azon feltevés ellen, mintha akár a jelenlegi, akár a jövőben megválasztandó országos képviselőinket utasítással ellátni, vagy őket roverzáliszerű ígéret kieroszakolásával a legkevésbé is befolyásolni akarnók.

2. A folyó év szeptember hóban Budapesten tervezett kongresszus megtartását helyesljük és azon magunkat 4 taggal képviseltetjük.

3. Kivánjuk a fizetéseknek és lakpénzeknek mielőbbi sürgös rendezését olyképpen, hogy a fizetés az osztrák állami tisztviselőkével, a lakpénz pedig a katonatisztekével egyenlő legyen.

4. Kivánjuk a nyugdíjtörvény rendezését és pedig: először, a köteles szolgálati idő legalább 30 évre leszállítottassék s e nyugdíjba a lakpénzilletmény is beszámítottassék. Másodsor a tisztviselők özvegyeinek nyugdíja legalább 1000 korona legyen s a nevelési pótlék egy gyermek után is utalványoztassék. Harmadsor, hogy a temetkezési járulék a nőtlon tisztviselők után is kiadassék.

5. Kivánjuk a szolgálati pragmatika sürgös megalkotását és életbeptetését.

6. Ha a tisztviselő saját hibáján kívül eső bármily ok miatt elő nem lép, öt évenként a fizetés-emelkedésnek megfelelő kárpótlékot kapjon, mely a nyugdíjba is beszámítottassék.

7. A tisztviselők rendszer évi illetményei utáni nyugtábelég törültessek.

8. Kivánjuk, hogy az állami tisztviselők gyermekei az állami tanintézetekben tandíjmentességet élvezzenek.

9. Ezen határozatunk a kongresszus rendező országos-bizottságnak, a megyebeli társ-bizottságnak, a vármegye törvényhatóságának s a megye területén választott országgyűlési képviselőnek tudomásvétel, hozzárulás és nagybecsű pártolás végett megküldessék. Gyulafehérvárt, 1901. évi július hó 25-ik napján. *Környai Ignác*, kir. ítélőtáblai bíró, mint a bizottság elnöke, *Földényi Gyula*, m. kir. postafelügyelő, mint a bizottság alelnöke, *Oelberg Ottó*, kir. törvényszéki bíró, dr. *Ujvárosi Miklós*, kir. törvényszéki bíró, *Kryszewsky Géza*, m. kir. adótitárnok, *Elekcs Lajos*, kir. alügyész, *Szalánczy László*, m. kir. erdész, mint bizottsági tagok, *Kovács Zoltán* királyi törvényszéki aljegyző, mint a bizottság jegyzője.

A sombori állami tisztviselők állandó-bizottságának három tagu küldöttsége tegnap felkereste *Székényi József* országgyűlési képviselőt, hogy ügyük támogatására felkérje. A küldöttséget *Dömötör Pál* kir. táblai bíró vezette s tagjai voltak: *Ternovszky Alajos* pénzügyi tanácsos és *Megyesi Ferenc* főgymnáziumi tanár. *Dömötör Pál* átadta a memorandumot s tartalmas beszédben kérte jóakaratu támogatását. A képviselő igen szivesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy mint orsz. képviselő az államtisztviselőknek az emlékiratban is kifejezett jogos igényeit tőle telhetőleg támogatni fogja, mert ismeri javadalmazásuk mizériáit, a hivatali szolgálait konstrukciójában rejülő bajokat és mert tudomása szerint ez az emlékirat helyes mértéket tart az igények felsorolásában.

Hajhó, édes Jézuska — be huncut egy leány, be kitanult... Háromszor is a fülébe pusmogta, hogy aztán este nyole után... Csak hozza a pénzt, öt pengőt. Az ám, de honnan, ha nincs... csak kettő. Ez sem lenne, ha a kapitány ur hatosonként nem adta volna.

A kanonir ráütött forró öklével a homlokára. — Nézd csak a svandránt — mormogta mérgeledve, — tán bizony azt akarja, hogy lopjak a kapitány urtól... Jézus, be cudar!
S kiköpött maga elé a földre.
— Huh, be cudar... — ismételtette háromszor-négyszer.

No, csak ezt lesse az a kövér... míg rávetemedik erre a cudarságra. Inkább meghal! Igen, igen... inkább meghal, semhogy elpoesékolja a becsületet. Urának bizalmát sohasem fogja elveszteni. Szegény fia volt világeleje óta: nem is mulatott még amugy igazán soha és nem is volt szeretője az egy Povinszki Ankán kívül, — de ez sánta volt és vézna, sovány... az esze sem volt helyén, meg nem is volt idősebb tizenégy esztendősnél, meg aztán el is pusztult egy éjjel a „Zahodni” szakadásban, ahová belezuhan, mikor — isten csudájára — kinlődni kezdett az anyasággal a szegény béka... hát ez a szép, „derék” Marcasa éppen kapóra jőne. Mert ez aztán leány! Csupa virulás, csupa erő... Csupa meleg gömbölyűség az egész leány, olyan, mint egy jó, pihés dunyha.

Meg lehet ottól bolondulni.
S egy tüzes vérhullám csapására valami afféle történhetett a nyomorult kanonirral, mert egyszer csak felugrott a ládáról s lihegő szájjal, elhomályosodott tekintettel, félig öntudatlanul, mint egy álomjáró, belopózott lábujjhegyen a kapitány szobájába. Ott rámeredt zavaros szeme az éjjeli szekrényen heverő pénzre...
Kinyújtotta kezét s a csomóból kivett három ezüst forintot.

Neki kettő van, — ez együtt öt... amennyi kell...

A *hódmezővári állami tisztviselők Szabó Imre* kir. járisbíró elnöklete alatt július 28-án ismét gyűlést tartottak s határozatilag kimondták, hogy a budapesti központi bizottsághoz csatlakoznak és a memorandum alapján a szegediek által szerkesztett 12 pontot ajánlják. Együttal elfogadták a zombori, — mint *Bács-Bodrogh vármegye központjában alakult* — bizottságnak azt az ajánlatát is, hogy a megyebeli állami tisztviselők, bizottságaik után akként lépjenek velük érintkezésbe és terveink végleges kiviteléig akként maradjunk velük állandóan összeköttetésben, hogy ez a megyei központ legyen az, amely a fővárosi gócponttal szakadatlanul érintkezzék.

A *kolozsvári állami tisztviselők* szombatn este *Docsor Mihály* ítélőtáblai tanácselnök elnöklete alatt gyűlést tartottak. Jegyzőtül *Sterk Vincót*, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig *Bemifoszky V.* kincstári ügyészt és dr. *Versényi György* állami felsőbb leányiskolai tanárt kérték fel. A gyűlés következő határozatokat hozta:

Résztvesznek a folyó évi szeptember 20., 21. és 22-én tartandó általános budapesti tisztviselői kongresszuson, saját költséjükön felutazó képviselők után.

Kivánják a szalgálati pragmatika megalkotását, kivánják, hogy az állami tisztviselők fizetése az osztrák állami tisztviselők fizetésével, lakásbére a katonatisztekével egyenlővé tésessék.

A tisztviselő fizetése 2000 koronájig, valamint ruházata és lakásborendezése lefoglalhatatlan legyen.

A szolgálati idő szállítottassék le 40 évről 35-re. Az özvegyi segély mértéke emeltessék fel és annak egyhatal része minden egyes gyermek részére kiutaltassék. A gyermekek számára való tekintet nélkül.

A nevelési járulék a más ellátásban nem részesülő fiugyermekeket 22, a leánygyermekeket 20 éves koráig illesse.

Az 1896-iki év minden tisztviselő nyugdíj jogosultságába 3 évrnek számítottassék.

Ha valamely tisztviselő fizetési osztályának legmagasabb fokozatát elérte s új fizetési osztályában előlépése önhibáján kívül sem történik meg tíz év alatt, fizetésének tíz százalékát, mely a következő fizetési osztály javadalmát tevő különbözetnek háromnegyed részéig rughat, korpótlék címen kapja meg.

Kongresszusi képviselőktől megválasztottak tizenkettőn és pedig a királyi tábla részéről kettő, a kir. törvényszék részéről egy, a pénzügyvizagatóóság részéről kettő, a dohánygyár, a kataszteri igazgatóság, az erdőgazgatóság, az építészeti hivatal, a tanfelügyelőség, a postaigazgatóság és a posta- és táviróhivatal részéről egy-egy tisztviselő, akiket kívül bárki résztvehet a kongresszuson, ha szándékát a budapesti központi bizottságnak bejelenti s onnan igazolást jegyvet kér, amit a most választott képviselőknek maga a végrehajtó-bizottság fog kieszközölni.

A határozatok kimondása után fellélt *Kozma Ferenc* kir. tanfelügyelő s megszívlelendő dologként ajánlotta a kongresszusi képviselők figyelmébe, hogy ne engedjék idősebb tisztviselők előléptetésének olyan hosszú határidőre kitolását, mint azt az 1893. évi törvény is tette, hogy tízévi határidőt szabván a végrehajtásra, megessett, hogy egyes tisztviselők, kik akkori fizetési osztályuknak az elején állottak, azóta sem részesültek fizetésemelésben, hanem vigyék ki, hogy a harmincéves szolgálattal bíró tisztviselők addig,

Azzal kisetett a szobából.

Odakinn inkább leesett, semmint leült a ládájára. De csak egy percig nyöszörgött valami rettenetes ijedség sulya alatt, mely összeszorította szívét és be akarta zuzni halántékait — a következő percben már ismét talpon volt, s visszaindult lábujjhegyen a kapitány szobájába. Visszatesszi a három forintot... visszateszi... Szent isten, hogy is tudott elkövetni ily szörnyű becsutenséget —

De nem tehette vissza a pénzt. A kapitány felébredt, s szokása szerint azonnal felült az ágyban.

— Hány óra, fu?
— Nem tudom, kapitány ur... hebegte a legény.

— Mi bajod?

— Semmi, kapitány ur...
— Rosszul vagy, erédj a levegőre. Itt van két hatos egy kis snapszra. Idd meg, — az helyrehoz. Azután gyere vissza.

Poeskaj Miso elvette a két hatost és kivánszorgott a szobából. Egyik markában a két hatos — ura jószágának bizonyítéka — a másikban az ellopott három forint... A legény nyöszörgött, mint egy megvert állat. Még néhány per és a parancsnok meg fogja tudni, hogy az, akinek csak az imént is két hatost adott snapszra: tolvaj, ki meglopota, amíg aludt...
... A kapitány maga is összerázkódott arra az erős durranásra, mely most az egész házban visszhangot vert. Mire azonban sebtében felöltözött s kisetett a „privadiner” szobáskájába, a zömök, szőke tőtt kanonir már meg volt halva. Halántékából ömlött a vér, — baltenyerében a három ezüst forintot szorongatta...

A kapitány megcsövealta fejét, midőn a dolgot elérte.
— So was! Der dumme Kerl... mondotta bosszankóvá.

amíg fizetésemelés rájuk kiterjeszhető lesz, azonnal korpótlékban részesüljenek.

A féhértéplomi állami tisztviselő é h 8-án népes értekezletet tartottak, melyen kimondták, hogy csatlakoznak az országos mozgalomhoz és kívánásukat 10 pontba foglalva, az országos kongresszus elé terjesztik. A kongresszusra Ury Lajos kir. törvényszéki bíró küldték ki.

Jezsuita-pénz Magyarországon.

Budapest, augusztus 5.

(*) Szeged város tanácsához érdekes kis beadvány érkezett a minap. Rövid, de sokatmondó. Negyvenmillió kölcsönt kínál a városnak négy és félszázalékos kamat mellett, ötven esztendő törlesztésre. Sokat mond már ez is a mai szűkös világban, mikor nem igen dobálják a pénzt az emberek után, de a városok után sem. Azonban mond a kis irás még egyebet is, még sokkal érdekesebbet. Az irás ugyanis így szól:

Szeged szab. kir. város tekintetes tanácsának.

Szeged városa a magyar szab. kir. városok Budapest után legnagyobb. Legkiválóbbja, fölülte nagy kulturjelentőséggel bírván, amennyiben tudomásunk szerint összes értéket képviselő közforgalmi vagyona mai nap legalább 60 millió forintot, 120 millió korona értéket képvisel.

Miután a magyar pénzügyek mai nap sem hajlandók 5%-nál olcsóbb törlesztéses kölcsönöket a köztörvényhatóságok nyújtani, talán nem lenne időszerűtlen, ha mi, alulírottak és pedig J. Tonello de Stramane lovag, bécsi portugál kir. konzul (lakása Bécs, XVII. ker. Dornbach) és ifj. Badiny Gyula ügyvéd, rosznyói lakos — a francia kongregációnális alap vagyónál.

Első helyü bekezelezés fölöttéle mellett Szeged szab. kir. város összes lekötött ingatlan vagyónára, középületei, közhasznú vállalatjai, közjövödelmei csak esetleg szükségeltet leköthetőse mellett

20.000.000 frtnyi, vagyis 40 millió korona készpénz 4 1/2% kamattörlesztéses 50 év alatt visszafizetendő 37 1/2%-os árfolyamu kölcsön megszerzését, esetleg kivált kisebb összeget is alázatosan fölajánlani szerencsések vagyunk.

Amennyiben talán a 6 hét alatt leszámítható kölcsönt mielőbb és még augusztus hó folyamán óhajtanók tárgyalás alá vétetni: mi részből az összes adatokkal Párisba kellene utaznunk; az összes iratokat, adatokat a kongregációnális igazgatóság elé terjesztenők.

Szabad legyen mielőbbi kegyes értesítést kérni az irányban:

augusztus hó első tíz napján mikor jelenhetnénk meg a tekintetes városi tanácsnak magunkat bemutatandó és a helyszínen szükségeselt legalább 5 napi becsül körültekintő adatokat beszerző tanulmányt teendők, amidőn is egyuttal az összes telek- és földadó-könyvek, forgalmi kimutatások, városi főpénztári és adózási kimutatások megtekintendők és másolatban beszerzendők lennénk.

A tek. szab. kir. városi tanács gyors válaszát, ifj. Badiny Gyula címére esdve.

Rozsnyón, 1901. július 31.

A városi tanács alázatos szolgál

J. Tonello de Stramane,
portugál kir. bécsi konzul.

Ifj. Badiny Gyula,
ügyvéd.

Amint ebből a kérvényből kitetszik, a legérdekesebb a dologban nem a negyven millió, hanem a forrása. Azt a negyven milliót tudniillik a Franciaországból kitöltött papi kongregációk kínálják Szeged városának s ez az, ami a dolgot gyanúsá teszi. Az ajánlattevők merőben ismeretlen urak előttünk, hanem a megbízók olyanok, akiket messziről is jól ismerünk, ellenben közelebből semmikép sem akarnák megismerni. Az ártatlanlank látszó pénzügylet mögött alighanem olyan szándék lappang, amelylyel szemben a legmesszebbmenő óvatosság sem lehet fölösleges. A jezsuiták, akiknek Franciaországból az új egyesületi törvény szerint ki kell takarodniok, új hazát keresnek előbb a vagyonuknak, azután maguknak is. Szinte természetes, hogy ide is kivetik a hálójukat. Franciaországból menesztiük őket, Spanyolországban és Portugáliában nem különb a sorsuk. Hová kívánkozzanak hát? A protestáns Németországba, vagy Angliába csak nem mehetnek. Oroszországban vagy olasz földön sem igen remélhetnek vendégszerető fogadást.

Ott van a klerikális Belgium, de ott meg annyi a pénz, hogy csaknem ingyen adják. Nincs hát számukra hely másutt, csak Ausztriában, vagy Magyarországon. Ausztriában, ahol az ultramontánok az urak, vagy Magyarországon, ahol nagy a tolerancia és nagy a szegénység, a pénz pedig ugyancsak elkélne. Hogyne volna természetes, hogy mindenekelőtt nálunk kopogtatnak? Elküldik az embereiket a legnagyobb magyar alföldi városokhoz, amely adósnak éppen nem rossz, lévén vagy hatvan milliót érő vagyona és felajánlanak neki egy hatalmas összegű kölcsönt olyan feltételek mellett, amilyenekkel a budapesti nagy bankoktól a mi finánekörünk ismert szatcsepolitikája mellett még Szeged város sem kaphat pénzt. Ki is számították már, hogyha a város a mostani kölcsöneit az ajánlat szerint konvertálná, akkor évenként nyolcvanezer koronánál többet takarítana meg. Ugyancsak erős kísértés. Üzletnek jó mindakét félre nézve. A hitelezőre nézve pedig ezenfelül elsőrangú politikai üzlet. Ha Szeged város belemegy az ajánlatba — pedig pénzügyi oldalát nézve, igazán bajos bele nem mennie — akkor a Franciaországból kidobott papi kongregációk megvetették a lábukat Magyarországon szívőben, mert ha egyszer itt van a negyven milliójuk, akkor annyi, mintha már itt volnának ők maguk is. Az ut nyitva, a nemzetközi ultramontán reakciónak Franciaországból kivert erős csapatai, amelyek ott megcsinálták az ultramontánizmus és monarkizmus összeküvésését a köztársaság ellen, bevonulhatnak hozzánk, új teret találva, ahol megvethetik a lábukat, hogy tovább operáljanak a szabadság és a haladás ellen. Nem akarunk rémképeket festeni. De hogy az ártatlan pénzügylet mögött micsoda egyéb szándékok settenkednek, annak jó lesz erősen utána nézni. Mert alapos a sejtésünk, hogy ezekkel a szándékokkal szemben igazán nem fölösleges az óvatosság. Ajánljuk az óvatosságot Szeged városának is, ennek a derék, színmagyar municipiumnak, amelynek talán nem mindegy, hogy kiesdamicoda az, akivel üzletet köt; de ajánljuk mindazoknak, akiket illet az a terhes kötelesség, hogy Magyarországot védjék egy veszedelmes és alátomos inváziótól.

KÜLFÖLD.

Franciaország ultimátuma. Franciaország és a porta között újabb konfliktus tört ki. Egy francia szindikátus a tenger mellett rakodópartot épített, amelyet a szerződés értelmében a török kormánynak át kellene vennie. De a török kormány egyre huzza-halasztja s ezért Constant francia követ a szultánhoz akart fordulni, hogy a kérdés megoldását siettesse. Már egy hét óta azonban hiába jelentkezett kihallgatásra a szultánnál. Constant követ rendkívül energikusan lépett föl a török kormánnyal szemben s Franciaország végre is megutalta a porta örökös kellemetlenkedéseit s a francia kormány utasította konstantinápolyi követét, hogy vonja felelősségre a török kormányt és ha a porta szép szerivel nem puhítható meg, úgy jelentse be, hogy Franciaország a legenergikusabb rendszabályokhoz nyulni. A török kormány valószínűleg engedni fog, de bizonyára a kérdés végleges tisztázását évekre el fogja halasztani.

Egy éjjel érkezett párisi táviratunk jelenti: A Temps a következőket közli: A francia kormány és a porta között komoly nehézségek támadtak a konstantinápolyi dockok és rakpartok miatt, amelyek tudvalevőleg egy francia társaság kezében vannak. A szultán szerint nagyon rossz lábon áll a fővárosban a közbiztonság, mert a kiszállásnál és az elutazásnál a kikötőkben a rakpart-rendszer folytán lehetetlen az ellenőrzés. Constans nagykövet előterjesztést tett kormánynál visszahívására végett s felhatalmazást kért, hogy Munir beytől utlevélét kérhesse. A nagykövet előterjesztése dolgában a Quai d'Orsay még nem határozottak.

A radikális párt győzelme Szerbiában. Ma kezdődtek Szerbiában a képviselőválasztások az új szerb alkotmány normái szerint. Minden jel arra mutat, hogy a hatalom a radikális párt kezébe jut, amely ma délelőtt 83 megválasztott kormánypárti jelölt közt 71 párttaggal van képviselve. Haminyole kerületben, a többi közt Belgrádban is pótválasztás lesz. Nisben kis híján megválasztották Avakumovics liberális pártvezért, de Sándor király eleve represszáliákkal fenyegetőzött, mire a nisek megmondották a dolgot és

Kozics kormánypárti jelöltet választották meg. A megválasztott hat liberális mind az Avakumovics-Ribarics-féle párthoz tartozik.

Általános lázadás a Fokgyarmatban.

Boer és angol hírforrások egyértelműen jelentik, hogy az egész angol Fokgyarmat föllázadt. E szerint beteljesedett Krügernek és De Wetnek jóslata s az angol armádia, de még az angol-délafrikai kormány is a legveszedelmesebb helyzetbe jutott. Talán most már megvalósul az a jóslat is, hogy a boer-angol háború utolsó ágyulövése a délafrikai tengerparton fog előrdülni, ami azt is jelenti, hogy Anglia sokban engedni lesz kénytelen a boeroknak.

Ezt a fontos hírt először egy brüsszeli távirat jelenti. Az odaváló transvaali ügyvivőség kapott legkorábban tudósítást arról, hogy most már az egész Fokgyarmat föllázadt és hogy Kimberley gazdag vidékén Krutzinger boerjai parancsolnak. A Hamburger Zeitung még azt a hírt is kapta Brüsszélből, hogy Fouché boer parancsnok elérte Barkley East kerületét és tovább hatol előre a Fokföldön, míg Krutzinger a Molteno körül levő területet tartja megszállva. Minden jelentés meggyezik abban, hogy a fokföldi lázadás terjed.

Végül egy angol lap, a Daily Mail arról értesül Fokvárosból, hogy a Fokföldön föllázadt farmerek száma hétézezer. Vannak a Fokföldön boer komandók, amelyek kizárólag föllázadt afrikanderekből állnak. A farmerok, akik egy évvel ezelőtt még békében éltek, most az ellenség sorában küzdenek. Egyes vidékeken a lojalis farmerek szinte kivételnek és például angol-becsűán földön a farmerok nyolcvan százalékát föllázadt.

A esatattérrel ezenkívül még a következő jelentések érkeztek:

London, augusztus 5.

A boerok betérése portugál területre nagyobb, mint kezdetben gondolták. Egy augusztus 3-iki laurenzomarchezi távirat szerint egy ötszáz emberből álló boer komandó, amely valószínűleg Ermeloból érkezett Komatiportnál átlépte a határt. A portugál csapatok meg fogják akadályozni a betérést.

Olaszország a Balkán-félszigeten. Hirt adtnak arról a esüdes flottatüntetésről, amelyet Ausztria-Magyarország s utána rögtön Olaszország rendezett és rendezni fog az Adria albániai partjain. Ezt a hírt érdekesen kommentálja a Novoje Vremja, természetesen orosz-montenegrói-olasz szempontból. A pétervári lap imigyen elmélkedik: Olaszországra nézve éppenséggel nem közönyös dolog, hogy mi lesz sorsa az Adriai tengernek, melyet beállnak azok a komplikált viszonyok, amelyek okvetlenül fölszínre fogják hozni az osztrák-magyar örökség kérdését. Semmiképp sincs Olaszország érdekében, hogy az osztrák-magyar flotta egykor német flottává változzék át. Ez minesen a mi érdekében, de a szláv államok érdekében sem, amelyek Oroszország teremtett meg a Balkánon. Csakis a latin Olaszország és a szláv államok szövetsége képes úgy Olaszországot, mint ezeket a szláv államokat a kellemetlen osztrák-magyar-német metamorfózistól megmenteni. Ha mi ebben támogatjuk Olaszországot, akkor lehetővé válik nekünk annak a nagy hibának a korrigálása, amelyet diplomáciánk elkövetett, amikor nem figyelt eléggé Németországnak törökországi cselészövényere, amelyek a bagdadi vasutvállalatot eredményezték. Ez nemcsak a Keleten való politikai állásunkat, de gazdasági fejlődésünket is fenyegeti. Tudvalevőleg Németország célja az, hogy Mezopotámiát gyarmatosítsa és ezáltal éléskamrájává tegye. Ezáltal szabad kezét nyer Oroszországgal szemben, ami ellen jó lesz már most ellenrendszabályokat fogantatítani.

Görög lapok értesülései szerint a török kormány egyre fokozódó éberséggel figyelik meg az albániai eseményeket. Valószínűleg cabinet noir rendszeresített a porta s különösen a Kortuból Albániába érkező leveleket bontogatták fel, mert azt hiszik a török hivatalnokok, hogy az albán agitáció fészke ez a sziget. A kormány a befolyásos és gyanus albán családok több tagját Konstantinápolyba csalogatja, hogy ott kezesekül tartsa és bizonyosságot szerezzen lojalitásukról. Ugyaníly eseteket emlegetnek az olasz lapok, még pedig a szemrehányás hangján, mert a portának ez az eljárása erős kerékkötője az olasz törekvéseknek.

Mandsuföld felosztása. A Times arról értesül

pekingi levelezője utján, hogy a Pétervárra küldött tibeti követség hatása máris mutatkozik abban a buzgó törekvésben, amelyre Khina ura fel akarja venni a tárgyalásokat Mandsuországot illetőleg. Attól tartanak, hogy ha a tárgyalások újra megindulnak, el fogják fogadni Uhtonszki hercegnek eredetileg tett azt az indítványát, hogy Oroszország és Khina közösen aknázzák ki Mandsuországot összes bányáit. Oroszország időközben újra megkezdte akcióját Mandsuországon. Hír szerint Li-Hung-Csang fiát, Lihonszongot pétervári kínai kö-

vetté fogják kinevezni, hogy ott atya politikáját folytassa. Ugyane lap azt az értesítést kapta, hogy Franciaország Khina beleegyezésével vagy a nélkül vasutat szándékozik építeni Paotingfutól Tiencinig.

Egy pekingi távirat szerint az idegen csapatok előkészületei Peking kiűritésére nagyon elkedvetlenítették az idegen lakosságot, amely azt mondja, hogy az alsórendű nép magatartása megint barátságatlanabb és hogy a khinaiak régi szokás szerint megint kezdi gyálgálni az idegeneket.

Vilmos császár anyja meghalt.

Budapest, augusztus 5.

Diadalünnepre készült Vilmos császár s most anyja ravatalához érkezett. Az északnémet kikötőkben már ott állnak a zászlós, füzéres árbocok a khinai sereg visszatértenek fogadására, de a zászlókat most felcserélték a gyász lobogóival. A császár anyja, Viktória, Frigyes császárnak özvegye ma délután elköltözött az élők sorából.

Bár hatalmas uralkodócsaládnak volt sarja, bár a császárné koronája ékesítette homlokát, élete mégis szomorú, szenvedésekkel teljes volt. Eleinte nem szerették új hazájában, Németországban az „angol asszonyt”. Azután jöttek a háború izgalmai: férje ott küzdött a csataterén. Végre pedig kínos, gyógyíthatatlan betegségbe esett, akit legjobban szeretett: nemes férje. Önfeláldozó gondnal örködött mellette, míg hitvese a böles nyugalomával nézett farkasszemet a halállal. Kilenvenkilenc napon át császári koronát viselt, de annak fénye befuladt abba a mérhetetlen szenvedésbe, amelyet neki férje hosszú, lassu haldoklása okozott. S mikor ez a nemes férfi, a martir-császár sirba szállt, világtól elvonulva, mély és csöndes rezignációban élte özvegyesége napjait. Mintegy három évvel ezelőtt betegeskedni kezdett. Baja most nyáron rosszabbra fordult, míg végre ma őt is megváltotta szenvedéseitől a halál Friedrichshofban, családja közepette.

A nemes asszony elhunyt első sorban hű szövetségeseinket, Vilmos császárt ejti mély gyászba s vele együtt az egész német birodalmat. Az őszinte szövetséges érzelés, amelyet a magyar nép Németországra iránt táplál, a Vilmos császár családját ért gyászban is résztvevőn osztozik.

A halálosetről és körülményeiről a következő táviratokat kaptuk:

Cronberg, augusztus 5.

Frigyes császárné ma este 6 óra 15 perccor meghalt.

(Az utolsó órák.)

A császárné betegsége Friedrichshofba gyűjtötte az egész családot. A német császárné a trónörökösével, továbbá Eitel Frigyes és Agost Vilmos hercegekkel Cronbergbe utazott. A német császár tegnap este tízedél órakor érkezett Kasszelbe, ahol meg akart hálalni, de azután rövid tartózkodás után tovább utazott. Mégis Homburgban maradt, mert nem akart késő éjszaka Friedrichshofba érkezni. Ugyancsak Friedrichshofba igyekeztek Edvárd angol király is, aki yachtján utazgatott, de ma reggel hirtelen visszatért Londonba s onnan Friedrichshofba utazik. A császárné csak nagyon kevés táplálékot vesz magához és ereje rohamosan hanyatlak. Teljesen apathikusan fekszik ágyában és nem törődik környezetével. A katonaságra minden pillanatban bekövetkezhetik, haocsá vártalan fordulat nem történik. A császárné keveset alszik. Csak a görög trónörösnét hocsátják be hozzá, de az is mindig csak rövid időre. Az összes európai uralkodók tudakozódtak a beteg állapotáról. A friedrichshofi kastély kertje el van zárva a közönség elől s a kastély személyzete a beteg állapotáról minden fölvilágosítást megtagad. A kastély előtt most dolgoznak Frigyes császár emlékének, mely október 8-án készül el. A császárné mindig nagyon érdeklődött az emlék iránt. Kivánsága az volt, hogy mellette neki is emeljenek emléket.

A ma reggel kiadott orvosi jelentés szerint Frigyes császárné ereje óráról-órára fogy. Szívműködése már nagyon gyöngye. Vilmos császár, Augustia Viktória császárné és a trónörökös ma reggel Friedrichshofba érkezett.

Henrik porosz herceg, Frigyes császárné második fia, aki jelenleg Cadixban időzik, hazamenet iránti fogja Brestet, hogy hirt kapjon édes anyja állapotáról.

Berlin, augusztus 5.

A friedrichshofi kastély körül nagy az élénkség, miatt az özvegy császárné a halállal vívódik. Csak nagyritkán szivárogi ki valamelyes hír a kastélyból,

amelyet a katonaság egészen körülzárt. Azóta van ez így, amióta Frigyes császár halála gyászba döntötte Németországot. Attól fogva az özvegy császárné teljesen visszavonult a világtól és senkit se bocsátottak be többé a kastélyba, ahol mélyeségs gyász ütött tanyát.

— Ne tudja a világ, hogy mennyire szenvedek, — mondotta az özvegy császárné. Nem akarom, hogy sajnálják.

Szomoruan járnak-kelnek a kastélyban az udvari szolgák és a régi, hűséges kulcsárnék. Az ezernyi nép, amely a kapuk körül tolong, a levert szolgaszemélyzet arcáról olvassa le, hogy az özvegy császárné napjai, úgy lehet órái megszámlálvák. Késő éjjel és korán reggel még mindig sokan várakoznak a kastélyon kívül, hogy hirt hallhassanak a haladó császárnéről.

Egész sereg titkos rendőr szállotta meg a parkot és a kastélyhoz vezető utakat.

Estefelől kigyulnak a lámpok azokban a termekben, amelyekben a görög trónörökös pár a fiatal hercegekkel tartózkodik s abból a szobából is világosság árad ki, amelyben a nagybeteg özvegy császárné haláltusáját vívja.

A görög trónörökös pár gyermekei a park pázsitján játszadoznak, amelyre a növekedő sötétséggel mind hosszabb árnyékokat rajzolnak a termekben járó-kelők.

Későre jár az idő. Künn az országuton még mindig sokan várakoznak. De még mindig nem tudják, hogy mi történik a kastélyban.

Nemsokára lejön a parkba a görög trónörökös Reischach marsallal; egy ideig sétálnak, aztán újra felmennek.

A császári pár hatodfél órakor érkezett a trónörökösrel nyitott udvari hintón, azóta nem mutatkozta a parkban. A császár arcon meglátszott, hogy álmatlan éjszakát töltött.

Vilmos császár és a császárné egyenesen a nagybeteg özvegy császárné ágyához siettek.

Beszélik, hogy Frigyes császárné megismerte a császárt és a császárnét; felemelte kissé a kezét és intett a császári párnak, aztán kimerülten hunyta be szemét. A császár szólanul állott anyja sirjánál. Benne tanár átnyújtotta a császárnak a legutolsó bulétint, amely az erők rohamos hanyatlását konstatálja.

Henrik herceg kivételével, aki messze tengeren jár, a császári család tagjai mind összegyűltek a kastélyban.

Cronbergben sem tudnak semmit a friedrichshofi kastélyban történekről. A város tele van nyiralókkal és turistákkal. A fogadók mind tömvek s azért nagyon nagy zavart okozott, hogy a magánosok házaiba katonaságot szállásoltak. Beszélik, hogy egyenesen a császár parancsára 80 rendőr érkezett Hamburgból és holnap ismét nagyszámú katonaság jön Cronbergbe.

Cronberg, augusztus 5.

Frigyes császárné csöndesen hunyt el. A halálos ágyánál volt a császár, a császárné és a császári háznak itt időző tagjai. Néhány perccel a halál beállta után a friedrichshofi kastélyon félárbcra eresztették a zászlót.

London, augusztus 5.

A Daily Telegraph Frigyes császárné betegségről írva azt mondja, hogy a brit birodalom szívvél-lélekkel a német császárnál van és olyan vonzalmat és részvétet érez iránta, amelyet talán sohasem érzett egy nagy nemzet idegen uralkodó iránt.

(Élete.)

Viktória Adélheid Mária Lejza, princess Royal of Grand Bretagne and Irland és szász hercegnő születt 1840 november 21-én mint Albert hercegné és Viktória angol királynőnek legidősb leánya. 1856-ban eljegyezte Frigyes Vilmos akkori porosz herceg, majd trónörökös, akivel 1853 január 25-én lépett házasságra.

Ennek az eljegyzésnek körülményei postikusnak és egészen rávallanak ama kor romanticizmusára. 1855 júniusában történt először, hogy az akkor 24 éves Frigyes Vilmos herceg Angliába utazva, a skót felvidőn, Balmoralban meglátogatta Viktória királynőt és férjét, Albert herceget. A fiatal herceg már az első találkozásánál szerelemre gyult a királynő legidősb leánya, az akkor még alig tizenöt éves Viktória iránt, de e szerelem egyelőre még szívébe rejtette. Julius elején visszatért hazájába, hogy szülői beleegyezését kikérje választásához s még ugyanazon év őszén ismét Skóciába rándult, hogy nyilatkozzék a hercegnő előtt.

Az alkalmat erre egy kirándulás adta meg a hegyek közé, melyre szeptember 29-ikén a királynő, férje, Viktória hercegnő és Frigyes Vilmos herceg minden kíséret nélkül indultak el. A herceg egy sziklafetőn, a Craig-na-Ban-on megpillantott egy szép havasi gyopárt. Leszakította és végül s reménytel-

tolmácsolása mellett nyújtotta át a hercegnőnek, akiknek ajkai igent rebegtek, s az első csók megpecsételte két ifju szív boldog frigjét. A szülők szívesen adták beleegyezésüket, s a gyopárvirág azóta legkedvesebb virága maradt a németek mai császárnéjának.

Kevésbé jó volt a benyomás, melyet az eljegyzés híre az angol közvéleményben keltett. A krimi háború akkor indult meg kevés reményekkel s Poroszország semlegessége annyira elkésztette az angolok hangulatát, hogy a nemzet nagy szócsove, a Times, a két uralkodó család szövetségét is gunynyal illette. De az angol nép érülete nemesebb és egészségesebb volt, mint a nagy világlapé. 1857 január 25-ikén ment végre az esküvő, még pedig az angol nép minden várakozást meghaladó lelkesedébe és részvete mellett.

A házasság Németországban nem keltett lelkesedést. Bismarck erősen ellenzte, mert nem látta egybe politikájával s mert gyanus volt neki Viktória szabadelvű gondolkodásmdója. A fiatal pár meglehetősen elvonult életet élt birtokán, egyszerű földesurmdóra, e mellett a gazdaságukat teljesen modernre alakították át. Viktória különös gondot fordított az iskolákra; maga alapított Bornstedtben egy nőipariskolát, fizette annak tanítónőjét, bevásárolta az anyagokat, melyekből a gyermekek ingeket, zsebkendőket, harisnyákat varrtak és kötöttek s a kész munkákat is mindig a jejedelmi nő szokta volt felülvizsgálni. Az ő gyermekszobájából minden anya tanulhatott valamit s háztartásáról példát vehetett minden gazdaszany.

Egyyszerűségét jellemzi a következő apróság:

Egyszer Viktória új cselédt fogadott fel, akinek a termek tisztántartása volt a feladata. Az új szobalány, szolgálatának nagy tisztességétől áthatva, felpántlikázva, kicicomázva, egészen kiöltözve fogta kezébe a seprőt. De Viktória egy reggel magához hívatta, s minden teketória nélkül tudtára adta, hogy jövőben nem akar ilyen toilletet látni a szobaseprénél. Aztán megajándékozta egy barna gyapju ruhával, s egy egyszerű fehér főkötővel, hogy jövőre abban végezze a takarítást.

— Az én feleségem mindenhez ért, — ezekkel a szavakkal szokta volt maga Frigyes császár jellemezni ezt az asszonyt, akit a gondviselés őrangyalul rendelt oldala mellé, s ki fel tudta áldozni népszerűségét, kockára birta tenni az emberek rokonszenvét, csakhogy hű és feláldozó feleség maradhasson.

Viktória nem szerette a hű ünnepeket; estélyein, még trónörökösnek korában, a társaság oly elemei vettek részt, amelyek sohasem vegyülnek bele másutt a nagyvilágba: írők, tudósok, művészek. Lehetek neki is gyöngői, mint férjének voltak, akinek kétségbevonhatlan lelki jószágát sokszor hideg modor takarta s kegyeit se mindig a legérdemesebbre ruházta. Maga Viktória is büszke, makacs és ingerlékeny természetű volt, faja egész szívósságával s nem azok közül a nők közül való, kik egy bántalmat meg tudnak bocsátani. De ennél sokkal nagyobb büni tudta be a világ azt, hogy nem törődött a világgal s megvetette az udvaronchad tényérnyalását. Poroszország reakcionárius körei benne az angol szabadelvűség személyesítőjét látták.

Idáig a császárné családja tagjai tán még jobb meggyőződésük ellenére sem merték követni. Ez hozta feszültségbe helyzetét anyósával, Augustiával, kinek uralomvágyó természete egész kis ármányos kiikett szervezetté maga körül. Ez hídgette el idősebb fiától, Vilmostól. Frigyes császár betegsége és uralkodása első napjaiban Vilmos és anyja hosszabb ideig nem is váltottak szót s ennél a meghasonlásnál a hercegnő természetesen anyjuk melé sorakoztak, míg Henrik herceg a trónörökösnek fogta pártját.

A császárné a berlini nép ellenséges hangulatával is tisztában volt, amire nézve jellemző, ha igaz az, ami egy Berlinben megfordult idegennel történt. Az illető néhány almát vásárolt egy gyümölcsáros kofánál, s észrevette, hogy a vásárolt gyümölcsök közt egy rothadt is van. Mikor vissza akarta adni a rothadt almát, s más kapott helyette, a politikus kofa ezekkel a szavakkal utasította vissza:

— Csak tartsa meg, ugymond, ráadásul, majd hasznát veheti, mikor az „angol nő” Berlinbe jön.

Épp olyan gunyos ólzáttal emlegették festő hajlamait is, mikor a havasok magányos pontjain fesztitelt ki ernyőjét, hogy vázlatokat vegyen fel, vagy a kiállításokon konkurrált ismert nevű művészekkel. Pedig nem közönségs hivatottsággal művészkedett. Az 1864 és 66-iki hadjáratból eredő rajzait könyvomatban is sokszorosították, és trónörökösnek korában majd minden évben tett tanulmány-utakat, hogy művészetét tökéletesítse. Igy 1876-ben Velencét kereste fel, s komoly buzgóssággal tanulmányozta a régi mestereket, vagy természet után festett a Márk-térről, a csatortákról, tanulmányírókat Passini műtermében, a többi ifju művész közt elvegyülve, vagy egészen ismeretlenül. Különösen szerette az ekvarellt

tanúság rá fia, Vilmos herceg s leánya, a meiningeni hercegnő aroképe.

E mellett a szobrászatban is tett biztató kísérleteket és műérképét semmi sem mutatja jobban, mint az az érdeklődés, melylyel Berlin műiparának fejlődésére iránt viselkedett. Az ő pártfogása alatt emelkedett szerény kezdetből 1867-ben a műiparmuzeum oly magas virágzásra, a melynek látható jele az 1881. nov. 21-én fölavatott palota. S a német művészeti körök méltányolták is ezt a nagy tevékenységet, mert 1860-ban a berlini művészeti akadémia tiszteletbeli tagjává választotta.

De minden művészeti becsvágyánál jobban kivívta az új császárné mindenkinek osztatlan rokonszenvét azzal a szeretetteljes, önfeláldozó ápolással, melyet betegség által sújtott férje iránt a san-remói napokban tanusított. Ez a „hideg angol asszony”, akit nemcsak a gyönyörű és közhöz, de néha a legdrágább ellenszenv legyvere is sértett bizonyos körökben, melyek nem tudtak kiengesztelődni az idegennel, bámulatba ejtette a világot azzal a hősiességgel és példátlan lélekjelenléttel, melylyel férje reménytelen betegsége minden fázisát kísérte, az orvosokat a legnagyobb szakértői tájékozottsággal kérdezte ki a betegség tünetei felelő s aggóató gyermekei elől a valót csodálatos léleknyugalommal eltitkolni igyekezett. Az a jelmondat, melyet férje választott magának: *Ódian és kitarót!* soha nem talált szebb igazolásra, mint e gyöngye nő cselekvésében.

Ennyi féltreismerés, ennyi szenvedés után a nemes asszonyt szőrszerint megváltotta az élet sötét-ségeitől a halál. Saját kívánságára ott fog pihenni férje, a nemes, nagy filozófus-császár oldala mellett.

HIREK.

A császár sürgönye.

A német császárnak Szilágyi Dezső elhunyt feletti részvénytáviratkozata ma érkezett a magyar kormányhoz kezébe. A nemzetközi udvarasság szablonos nyilatkozataival jóval több ez a részvénytávirat, mert Szilágyi Dezső messze állott a diplomáciai testületől, annak bevett szokásaitól s attól a szövevényes észjárástól, mely ezt a testületet jellemzi. Egyénisége és modora nem volt alkalmas arra, hogy a paktumok művészetét elsajátítsa, erős logikája nem volt hajlítható arra, hogy két ellentétes állítás közül valamelyiket tévedésnek ne ismerjen s az ő erős szavában az átsiklás művészete nem volt meg.

A nemzetközi udvarasságnál egyebet kell tehát keresni ebben a császári telegrammban.

Mintha az a melegség, melylyel fogalmazva van, arról beszélne, hogy a császári udvarokban szakítottak avval a fölfogással, hogy csak azon férfiak halálát szabad igazi veszteségnek tekinteni, kiknek élete nem egyéb, mint folytonos próbálkozás. Próbálkozás avval, hogy miképpen lehet a lojalitást az egyéniségnek alárendelni. Ime most az európai cészárok leghatalmasbikának részvénytávirat hallatszik olyan ember frissen hantolt sírja fölött is, aki a maga individualitását mindig erősebbnek s tiszteletreméltóbbnak tartotta, semhogy szerialissé tudott volna lenni. Abból az udvarból, melyben időnkint legjobban föllángol az abszolutisztikus hajlandóság, most szépszavú s nyilván átértett részvénytávirat küld egy császár Szilágyi Dezső után.

Sem politika, sem haszonlesés nem lehet ebben a dologban. Azoktól az emberektől, akiknek minden ereje a népben gyökereszt s akik soha más erőt nem tartottak igazinak, semmit sem remélhettek a centrális hatalom hősei. Attól az embertől, aki egy egészen speciális demokrácia szolgálatában töltötte életét, semmi okuk sem volt sokat várni azoknak, akik régi arisztokratikus szervezetek újjáélesztésén munkálnak.

A részvénytávirat tehát csak az embernek szólhatott. A szimpátiák találkozására fogalmazta meg azt a sürgönyt. Az a szimpátia, melyet minden nagyobb individuum érez, mikor magához hasonló, bár ellenkező irányban működő egyéniségekről nyer tudomást. A császár számos érthetetlen cselekedete csak azok előtt rejtejtő, akik az ő mo-

dern lelkébe bele látni nem tudnak. Minden cselekedetéből, ha az a szokásokkal ellenkező volt is, mindig nagy és erős egyéniség látszott ki. „Er ist kein süßes Fränzen“ mondják róla a németek. S hogy emitt meghalt egy azok közül, akik szintén az emberföltétek nagyszerű gárdájából való volt, megérezte, hogy minden diplomácia nélkül is bánatosnak kell lennie. Kevés ember van Európában, aki az istenekkel társalkodik s ők, akik így sejtik egymásról, hogy egy társaságba járnak, ösztönszerűen össze is tartanak.

Ez az az arisztokrácia, mely most fejlődik Európában. Nem a születésüknél fogva legjobbak uralma, hanem akaraterejüknél és emberei hatalmuknál fogva legjobbak uralma az. S ez a sürgöny nem is más, mint két egyformán nagy egyéniségnek ez újfajta arisztokrácia egyik tagjának a másik után küldött üdvözlője.

G-a.

Budapest, augusztus 5.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Julius 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási miniszter Berlinbe utazott, ahonnan valamelyik német tengeri irodalmat fogja felkeresni. — *Halmos* János székesfővárosi polgármester, ma délelőtt négy óráig Karlsbadba utazott.

— A király születése napja. A király születése napjának évfordulója alkalmából, augusztus 18-án, vasárnap délelőtt tíz órakor háláadó ünnepi istentisztelet lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban. Az istentiszteleten részt fognak venni a polgári és katonai főméltóságok, valamint a hatóságok jelei. A szentmisén *Vasary* Kolos bíboros, hercegprímás fog pontifikálni, aki erre az ünnepre a Szent István-napjára való tekintetből néhány napra megszakítja balaton-füredi nyaralását. A helyőrség tisztjei és legénysége számára augusztus 18-án mondanak Te-Deumot a budavári helyőrségi templomban.

— A budapesti olasz főkonzuli távozzása. *Viktor Emánuel* olasz király a budapesti olasz főkonzult, *Bollati* Richárdot Cettinjébe követték nevezte ki. Bollati a magyar főváros felsőbb társadalmi életében élénk részt vett s így távozzása ószinte sajnálkozást kelt a budapesti közönség körében.

— A palatinus-huszárok jubileuma. A 12-ik huszárezred jubileuma alkalmával rendezett díszlakomán felolvasást királyunknak és az ezred tulajdonosának, *Edvárd* angol királynak üdvözlő táviratát. A zenekar a táviratok felolvasása után a Götterhaltét és az angol nemzeti himnuszát játszotta. Az ezredünnepet a legénység részére adott ünnepséggel jelezték be. Királyunk üdvözlését gróf *Paar* főhadsegéd a következő táviratban tolmácsolta:

A császár és király ő felsége főhadsegédétől. *Belnay* ezredesnek, a 12. huszárezred parancsnokának Lembergben. A császár és király ő felsége a 12. huszárezrednek 100 éves fennállásának mai évfordulóján bemutatott hódolatát legkegyelmesebben elfogadni és engem megbizni méltóztatott, hogy a legjobb hadur iránt való ragaszkodásnak e bizonyítékáért legjobban köszönetét közöljem ezredes ural és a parancsnoksága alatt álló ezreddel. *Paar* lovassági tábornok.

VII. *Edvárd* angol király, az ezred tulajdonosa a következő táviratot küldte *Belnay* ezredesnek:

Belnay ezredesnek, 12. huszárezred Lembergben. Száz éves fennállása ünnepére az ezrednek, amelynek szerencsém van tulajdonosának lenni, ószinte szerencsekívánataimat küldöm.

Edvárd,
rex et imperator.

József főherceg is megleghangú táviratot küldött az ezrednek, amelyben megemlékezett arról, hogy mint hadapród ennél az ezrednél szolgált és hogy atyja, *József* nádor első tulajdonosa volt az ezrednek.

Bagossi Károly, Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegye alispánja a következő táviratot küldte az ezredparancsnoknak:

Most, midőn a vitéz ezred, melyhez a vármegyét történelmi kapcsolatok fűzik, fennállásának századik évfordulóját ünnepli, ezredes urat és a parancsnoksága alatt álló ezredet Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegye nevében a tisztelet, szeretet és öröm érzéseivel köszöntöm. Az ezred önértékelésével büszkeséggel tekintem vissza dicső múltjára. Örömmel nekünk is ünnepünk. Dicsőségének sugarai mi ránk is fényt vetnek. Múltjához mé-

lőan virágozzék a vitéz ezred ezental is Isten király és a magyar nép dicsőségére, javára.

Bagossi, alispán.

Itt említjük meg, hogy *Rudolf* trónörökös is a Nádor-huszároknál nyerte katonai kiképzését.

— A király a pécsi hadgyakorlatokon. A pécsi nagy hadgyakorlatokra erősen készülnek úgy a katonai, mint a polgári hatóságok és a király vendéglátói. Mint a Pécsi Napló írja, a mihojái, görösnyei és a pécsi püspöki kastély csaknem teljesen készen várják már a felséges vendéget. Pécsen a király küldöttségeket is fogad az ebéd előtt, amelyet a püspöki kastélyban ad. Verőce vármegye és Eszék küldöttsége Miholjácson óhajit tisztelegni, de nem valószínű, hogy a király a hadgyakorlatok alatt ott küldöttségeket fogadjon. A hadgyakorlatokon résztvevő ezredek csaknem kivétel nélkül gyalog érkeznek Pécs vidékére. A távolabb fekvő ezredek csak Budapest határáig mennek vasuton. A katonaság elszállítása a hadgyakorlatokról állomáshelyeikre a lefuvás után egy katonai különvonatokon történik. Az elszállítandó katonák zömét *Szent-Lőrincz* állomásról szállítják, ahonnan szeptember 17-ikének délutánjától másnap délutánig harminchat katonai vonatot kell elállni. Miután ez a rendes sinoken lehetetlen, ideiglenesen kibővítik a pályaudvart, ahol még két sínpart raknak le. Kibővítik továbbá Szigetvár állomást is, ahonnan szintén husznál több katonai vonatot indítanak. Pécsről is több katonai vonat indul, de mivel Pécsről megy az udvari vonat és előre láthatólag több külön vonat is, a kormány-nak több ezen alkalomból Pécsset időző tagjával, élükön előreláthatólag Széll Kálmán miniszterelnökkel, azért Pécsről elterelték a katonai vonatok indítását és onnan alig számbavehető katonaság indul Eszék irányában. A pécsi nagy hadgyakorlatoknak a király személyére vonatkozó programjának egybeállításával most foglalkoznak a kabinetirodában. A hadügyminiszter rendelkezlet intézett a 4. és 13. hadtest parancsnokaihoz, gondoskodjanak a közönségnek a hadgyakorlatok helyétől való távortársától, különösen kocsik nem bocsáthatók a hadgyakorlatok területére. A hadtestparancsnoknak jogában áll egyeseknek kedvezményt adni, de csakis saját hadtestének területére. A hadgyakorlatok fővezetősége, nehogy ellenkezésbe jusson a hadtestparancsnokok intézkedésével, senkinek semmiféle távortársat engedélyt nem ad ki.

— Szilágyi Dezső halála. A szabadelvűség nagy bajnokának halála alkalmából Vilmos német császár is kondoleált Széll Kálmán miniszterelnök útján a gyászoló magyar nemzetnek. A hatalmas uralkodó e megható részvéte épp úgy tanuskodik Szilágyi Dezsőnek a külföldön is elismert nagy tekintélyéről, mint arról, hogy Vilmos császár ma is híven őrizi szívében irántunk érzett meleg szimpátiáját. A német császár részvénytávirata, mely Kieiből érkezett Széll Kálmán miniszterelnök címére, így szól:

Ő felsége, a német császár megbizott, hogy Szilágyi ur halála felett legőszintébb részvétét excellenciáddal közöljem, azon kéreccsel, hogy ezt a hozzátartozókkal tudassa.

Ő felsége teljességgel átérzi a csapás nagyságát, mely hazájukat érte. Ezen legmagasabb részvénytáviratához legyen szabad a magam mélyen érzett részvétét hozzátűzönm. Sohasom fogom elfeledni azt a kiváló szellemet, mely feledhetetlen honfitársu egyéniségéből felém sugárzott.

Eulenburg herceg,
német császári nagykövet.

A német császárnak és a német nagykövetnek a részvétét Széll Kálmán miniszterelnök a következő táviratban tudatta Bécsből *Lukács* Sándor pénzügyi tanácsossal, az elhunyt államférfi rokonával:

A német császár ő felsége a német nagykövet útján egyes volt engem táviratilag megbizni, hogy legőszintébb részvétét jelezsem ki Szilágyi Dezső elhunyt alkalmából. Ő felsége a német császár átérzi a veszteség nagyságát, amely hazánkat érte.

Széll Kálmán.

Eulenburg herceg bécsi német nagykövet megkért, hogy Szilágyi Dezső elhunyt alkalmából mélyen érzett részvétnének adjak kifejezést. Mindig emlékében marad az a nagy elme, amely egyéniségéből feléje sugárzott.

Széll Kálmán.

Ferdinánd bolgár fejedelem *Szent-Antalról* a következő táviratot intézte Széll Kálmán miniszterelnökhez:

Éppen most érkezve vissza Szent-Antalra, hallom Szilágyi Dezső hírtelen halálának híreit. Kérem nagyméltóságodat, fogadja ezen súlyos veszteség alkalmából, amely a magyar nemzetet erősebbé fiának halálával érte, benső részvétem kifejezését.

Ferdinánd.

Below-Schlatau német császári főkonzult, aki jelenleg Németországban szabadságon van, Szilágyi

Dezso elhunyt felett érzett gyászának jeléül koszorút tétetett sírjára.

Somogy vármegye mai közgyűlése jegyzőkönyvileg örökítette meg Szilágyi emlékéit, ugyanígy adott kifejezést részvétné a balassagyarmati orthodox izr. hitközség is.

Szilágyi Dezso lelkiüdvéért vasárnap délelőtt istentisztelet volt az új-tátrafüredi ev. ref. templomban, ahol ez alkalomból *Vécsey* Tamás, a budapesti kir. magyar tudományegyetem rektora, *Münich* Aurél országgyűlési képviselő s a „Magyarországi Kárpát-egyesület” ott időző tagjai testületileg jelentek meg; azonkívül ott volt az ő- és új-tátrafüredi fűrdőközönség zöme valláskülönbség nélkül. *Csáner* István rimaszombati ev. ref. lelkész emelkedett szellemű beszédet mondott, amelyet kegyelettel emlékezett meg a nagy halotról, amit épp akkor ért utól a halál, midőn legkedvesebb tartózkodási helyére, Tátrafüredre készült.

— **Házasság.** Ifj. *Abrányi* Kornél orsz. képviselő, vasárnap, augusztus 4-ikén házasságra lépett *Tömörly* Adrienne uróval. Az esküvőnél tanukként szerepeltek a menyasszony részéről dr. *Pitzinger* János és dr. *Weiss* Manó, a vőlegény részéről *Abrányi* Emil és dr. *Berzenyi* Gerő.

— **Jules Verne szeme.** Jules Vernehez a napokban egy amerikai újságíró kopogtatott be. Az agg író föllélt a karosszékéből s a belépő elé ment.

— A New-York Journal megbízásából jöttem — kezdte az újságíró.

Az öreg Verne intett, hogy üljön le.

— Mivel szolgálhatok? kérdezte.

— Uram — kezdte a hírlapíró, az a megbízásom, hogy önt egy világhírűlő utra hívjam föl. Az ut költségeit természetesen a lap fedezi s bizonyosok vagyunk, hogy az ön szeme sokkal többet fog meglátni a világban, mint bárkié.

Az öreg író mosolygott a dicsérő szavakon aztán szabadkozni kezdett.

— Látja kérem — mondta — köszönöm ezt a nagy bizalmat. De nagyon öreg ember vagyok már. Alig tudok járni s hogy most ön elé mentem az ajtóig, már úgy el vagyok fáradva, mintha világhírűlő utamról tértem volna vissza.

— Oh — felelt a hírlapíró, ön nem ért engem. Nekünk nincs szükségünk az ön erejére s ifjúságára. Nekünk az ön neve kell. Ezért a névért óriás vagyont fizetünk önnek. Határozza meg, hogy mit kíván tőlünk. Bármilyen legyen is az, mi megadjuk.

Az aggastyán mosolygva nézett az újságíróra s aztán így szólt:

— Ön azt mondja, hogy bármit kívánhatok?

— Azt. Bármit.

— Nos hát kedves uram, adjanak nekem jól látó, fiatal szemeket.

— **Gyászmisze Milán királyért.** *Ujvidékről* írják: Mult szombaton tartották *Szendrőn*, ahol a szerb királyi-pár tüdő és egész Szerbiában a szokásos félelmi gyászmiséket *Milán* király lelki üdvéért. Ezzel azután a hivatalos gyász megszűnt. Ugyanazon a napon a krusodoli zárdában *Milán* király sírja fölött *Brankovics* György szerb patriárka mondott ünnepléses gyászmisét, melynél *Bogdanovics* Lucian budai szerb püspök, *Szevic* Mitrovan ujvidéki szerb püspök és számos zárdai pap segíték.

— **Öreg cselédek jutalmazása.** Szép ünnepség volt gróf *Esterházy* Mihály alsó-jattói uradalmában. Négy, munkában megcsúszott cselédnek adták át az arató-ünnep alkalmából a földmivélsügyi miniszter kitüntetését és az uradalom ajándékát. Az alsó-jattói mintagazdaságban, amelyet *Berecz* János intéző kezel, ötvennyolc év óta szolgálat *Birkus* János, *Szlis* negyvenöt éve, *Hozzán* György és *Gubis* Péter pedig negyven éve dolgoznak a gazdaságban. Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter most elismerő érmet és sajtóközleg aláírt oklevelet küldött nekik, amelyet nagy s díszes közönség, az összes uradalmi alkalmazottak, s vagy hatszáz főnyi aratónép jelenlétében adott át lélek beszéd kíséretében *Turchányi* Ödön érsekújvári főszolgabíró. Utána *Rovara* Frigyes jószágigazgató átadta az uradalom ajándékát, egy-egy szép ezüstórát láncol és megfelelő pénzösszeget s egyuttal meleg szavakkal fejezte ki elismerését az öreg munkások odaadó munkássága fölött. Majd *Mezey* Gyula főmérnök, a nyitramegyei gazdasági egyesület alelnöke mondott határos, lelkesítő beszédet a munkás hűségéről, buzditva a többieket is a négy jutalmazott példájának követésére. Az aratócsoporthoz felvonulása következő vidám zenés és ének kíséretében. Döbbenet szücszönd volt, amelynél a négy öreg munkás a megjelent környékből előkelőségek között ült, s melynél sok fölköszöntő hangzott el. Délután a legöregebb munkás, *Birkus* János aranylakodalmát ünnepelte, amely alkalomból *Kulesár* Imre plébános ünnepies misét mondott. Az ünnepséget táncmulatság fejezte be.

— **Zenta város új polgármestere.** Zentáról telegráfújják, hogy a város képviselőtestülete ma *Dudás* Lajos főjegyzőt nagy szótöbbséggel polgármesterré választotta az elhunyt dr. *Buday* helyébe.

— **Európa betegel.** Nem sok reményt nyújtanak azok a hírek, amelyek ma *Crispi* állapotáról érkeztek. A nagybeteg államférfi még mindig élet-halál közt lebeg s a katasztrófa minden órában bekövetkezhetik. A ma reggel kiadott orvosi jelentés szerint a beteg az éjszakát nyugtalanabban töltötte. Az ideges betegségi tünetek és a szív gyöngesége jelentékenyen növekedett.

Rómából jelentik, hogy *Cocco-Ortu* igazságügy-miniszter táviratilag utasította Nápoly Chiaja kerületének békebíráját, hogy mihelyt *Crispi* meghal, fontos államérelékből azonnal helyezze zár alá *Crispi* összes iratait.

Tegnapelőtt *Crispi* magához hívatta a Palermóban megjelenő *L'Ora* szerkesztőjét és felelősségre vonta, mert lapjában a szicíliai szabadságharcról hamis adatokat közölt.

— Oh — sóhajtott *Crispi* fájdalmasan — mennyi tévedés van jószázeiteiben! Hisz *Lamasa* hadteste sohasem harcolt *Gibibrossa* mellett. Ön csak regényt tud írni, de nem történetet.

Ezután *haldzseru* mely *Alomba* került és a sztrichninnel való befecskendezésnek sem volt meg a kellő hatása.

Tegnapelőtt reggel, amikor *Crispi* nem érzett fájdalmat, *Mária Pia* özvegy portugál királynénak a következő táviratot diktálta:

Köszönöm Felsőgednek végtelen jószágát. Utolsó lehelletemig, teljes hűséggel, szívvel és lélekkel a szavoyai ház boldogságán csügök.

Mikor a *torino* gróf táviratát olvasták föl *Crispi*-nek, amelyben a gróf azt az óhaját fejezte ki, vajha Isten kegyelme még sokáig életben tartaná *Crispi*-t, aki Olaszország ujjalakításán annyit fáradozott, az ősz államférfi alig hallható hangon csak ennyit mondott:

— Megtettem kötelességemet.

A táviratra már nem volt képes a választ tollba mondani és erőlenül visszahanyattolt párnájára.

A másik nagybetegnek, *Henrik* orleansi hercegnek állapota is válságos. *Chartres* herceg tegnap táviratot kapott Saigonból, mely szerint *Henrik* hercegnél belső vérzés lépett föl és ennek következtében ereje rohamosan hanyatlak. Az orvosok már — földadták a reményt.

Európa híres betegeinek száma a mai napon megszaporodott eggyel: *Pobjedonovszcew* Konstantinnal, az orosz szent zsinat elnökevel. Egy ma érkezett pétervári távirat szerint *Pobjedonovszcew* súlyosan megbetegedett. Az orvosok aggasztónak mondják állapotát s a híres zsinatelnök aigha lábál ki ebből a betegségből. Ugyanokas pétervári távirat szerint a súlyos állapotára való tekintetből nemsokára lemond magas állásáról.

— **Szilágyi Dezso hagyatéká.** Délelőtt kellett volna folytatni *Szilágyi* Dezso hagyatékának összeírását, de a hatóság emberei félbeszakították munkájukat, mert most már a könyvekre került a sor, ehhez pedig szakértő ember kell. Az örökösök megbízásából *Poyndr* Dezso, az elhunyt unokaöccse felkereste *Szalay* Imre miniszteri tanácsost, a Nemzeti Múzeum igazgatóját, s őt kérte meg, hogy a könyvtár és a műtárgyak értékének megállapítására jelöljön ki szakértő becsült. Hogy *Szilágyi* Dezso hagyatékát miképpen fogják értékesíteni, arra nézve még nem határoztak, s nem is fognak határozni, míg az országgyűlés össze nem ül, mert szó van róla, hogy a kormány több képet meg akar vásárolni.

— **Hadihajók a Dunán.** Az Aldunáról vasárnap éjszaka négy hadihajó: a *Maros*, *Szamos*, *Körös*, s a *Leitha* és két torpedószászd Budapestre érkezett. A hajók a budai rakodópárt mellett, a Lánchíd alatt vetettek horgonyt. A hadihajók holnaputánig maradnak a fővárosban, aztán a Duna felső ágára, Komárom, Pozsony felé mennek, hol gyakorlatokat fognak tartani. A gyakorlat után télire az obudai kikötőbe térnek. Jelenleg a szükségleteket szerzik be a fővárosban. A hajóknak állandóan sok nézője van, de különösen ma reggel álltak sokan körül a Szamos-monitortól, melyről egy buvár ereszkedett a víz alá, hogy a hajó alsó részét megvizsgálja.

— **Az államvasuti altisztek nagygyűlése.** Az államvasuti altisztek vasárnapi nagygyűléséről a *Buda-pesti Napló* mai számában részletesen beszámolt már; a memorandumhoz többen szólottak hozzá — név szerint föllelítettük valamennyit — s számos olyan panasz is hangzott el, amelyet a memorandum csak általánosságban ajánl a kereskedelemügyi miniszter figyelmébe, mikor a lokális érdekek támogatását kéri.

Ilyen ügyek: az egyenruhák körül ismétlődő bajok, a vonat- s mozdonyvezetők külön díjai, a hegypályák illetményei stb. stb. A memorandum, amelyet csaknem teljes terjedelmében közöltünk, hivatalva van minden bajon segíteni. — Délután az altisztek megkoszorúzták *Baross* Gábor szobrát s este-fel a vidéki bizottságok küldöttei nagyrészt hazautaztak. Az altisztek nagy végrehajtó bizottsága permanenciában marad és továbbra is irányítja a mozgalmat.

— **Egy négyemeletes palota: kétszázötven forint.** Ezelőtt négy-öt esztendővel való-ságos építkezési düh dühöngött Budapesten. Nem azért, mintha a tőkések már nem tudták volna, hogy hova tegyék a pénzüket, hanem mert a bankokban sok szép pénz gyűlt össze s aztán adták boldognak-boldogtalanak, aki építeni akart. Akí valahogy telekre tett szert, annak már nem kellett tovább aggodalmaskodni a háza miatt. Fölépítette a bank. Ilyenformán esett meg aztán az, hogy egész esomó ház épült Budapesten, amelyre több terhet halmoztak föl, mint amennyit megbirtak a gyöngö falak s a ház összeroskadt és maga alá temette a tulajdonosokat is, de meg néha a bankot is, meg egy esomó mesterembert is csak egy esomó zuzódás árán lehetett kimenteni a romok alól. Egy ilyen ház változtatott ma tulajdonost és pedig olyan neveléses módon, ami szörnyen szomorú. Licitációt kért rá a főváros határozatára korona átirási díjért. Ma volt a licitáció s összeült a bizottság s mondták is valami kikéltési árát, de az árverezők közül hozzá se szólott ehhez senki. Aztán lejjebb és lejjebb licitáltak s végül eladták a házat összes terneivel egyetemben ötszáz koronáért. A boldog tulajdonost pedig holnap megrohanják a bankok s holnapután esetleg újra másé lesz a Vörösmarty-utcai ötszáz koronás négyemeletes palota.

— **Hatszáz munkás elboacsátása.** A díógyőri állami vas- és acélgárban munkahiány miatt 600 munkást elboacsátották és a fontosabb üzemekben az éjjeli munkát beszüntették. A munkások kérésére *Tócsay* igazgató visszaállította az éjjeli munkát, de kijelentette, hogy ez csak ideiglenes intézkedés és ha szükséges lesz, újra beszüntetik az éjjeli munkát. A munkások elhatározták, hogy küldöttséget meneszte-nek a pénzügyminiszterhez.

— **Összevagdalt pékmester.** *Tesch* Emil táviratozta, hogy ott egy hadnagy az utóan összevagdalt egy pékmestert, mert az róla sértőleg nyilatkozott egy kávéházban. *Strosse*, 54-ik gyalogezredbeli hadnagy ezelőtt pár héttel megsejtette *Aufricht* Emil pékmestert. A pékmester azóta ismerősei körében többször sértőleg nyilatkozott a hadnagyról, aki e miatt elhatározta, hogy megboszulja magát. Tegnap este hét óra felé *Aufricht* gyanútlanul ment hazafelé a kávéházból, a mikor *Strosse* két másik hadnaggyal megtámadta s kardjával megvágta. *Mig* *Aufricht* esernyőjével védekezett a támadás ellen, a hadnagy egyik barátja hátulról sebesítette meg kardjával. *Aufricht*ot, aki a kezén veszedelmes sebet kapott, a kórházba szállították. A városi tanács ebben a dologban ülést tartott és elhatározta, hogy az esetről értesíti a hadügyminiszteriumot. *Aufricht* kezét valószínűleg amputálni kell.

— **Vád egy szűléssző ellen.** *Kohlauer* Józsefné fővárosi szűléssző — mint megirtuk — följelentették a rendőrségben, hogy *Baumann* Ferenc kereskedőnek a feleségét, *Schwendén* Annát, aki a Zöldfa-utca 30-ik szám alatt lakott és áldott állapotban volt, ültöt szerrekl kezelte és ezzel halálát okozta. A rendőrség *Baumann* Ferencnek holttestének orvosrendőri boncolását rendelte el, amelyet ma ejtettek meg az orvostani intézetben. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen asszony tényleg a ültöt szerek használatának áldozata.

— **Az Örkényi szerencsétlenség.** Az Örkényben tegnap főrobbant ágyugolyó négy áldoztatát a *Rókusba* hozták, ahol az egyik, *Gazsik* András, meg az éjszaka kiszendevett. Holttestét az orvostani intézetbe szállították. A másik három fia állapota életveszélyes.

— **Késelő napzámások.** Vasárnap este *Stefanics* Ferenc 34 éves napzámás, *Várday* Lajos 26 éves löpőpoló és *Rittmann* András 25 éves napzámás a külső promontori ut 7. szám alatt lévő koremban mulattak. E közben valami fölött összeszóllakoztak, aminek az lett a vége, hogy mind a hárman kést rántottak elő és egymásra rontottak. Pár percig tartott a véres harc, amelynek színhelyén súlyosan megsérülve ott maradt *Stefanics* Ferenc. A feje a szó szoros értelmében össze volt vágdosva. A mentők úgy arbronsolták össze. *Várday* és *Rittmann* is súlyos sérüléseket szenvedtek. Mindhárom behozták a Rókus-kórházba. *Stefanics* sebei oly súlyosak, hogy aligha marad életben.

— **Rendőri hírek.** *Abraham* Cecília 37 éves cseléd ma reggel a spirítuszlámpától meggyuladt és összeégett. A Rókusban ápolják. — Az éjszaka valaki a Bulovyszky-utca 29. számú ház előtt hasbaszarta *Pintér* László 34 éves kanzánkövácst. A merénylet elemekült. *Pintért* a Rókusba vitték. — *Kánya* Károly 28 éves építész-rájozó a Nap-utca 3. szám alatt lakásán elvágta a nyak ereit. A mentők a Rókusba vitték. — *Tóth* Lidia napzámásné a Madách-utca 25. szám alatti lakásán feketekávéban feloldott lúgkővet ivott. A Rókusban ápolják. Mind a ketten betegségük miatt akartak megválni az életüktől.

— **Lukács-fürdő vendége.** Dr. *Aristid* Serphioti, az ismert román milliomas és kórházi igazgató Galatzban, gyógykezelés végett a budai Szt.-Lukács-fürdőbe érkezett.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Ma este cigányzene Jesz hallható a Telefon Hirmondó összes állomásán este 8 óratól 11 óráig. A cigányzene-átvitelt azonban, melyet az Émke- és az Elite-kávéházból közvetíti a Telefon Hirmondó, megszakítja a 8 óra 15 perckor tartandó tözsde-olvasás (frankfurti, párisi értéktözsde-záratok és berlini tözsde-

budósítás) és a 1/10—10 óráig való esti olvasás, melynek körében az est folyamán érkezett legújabb híreket olvastatja fel a beszélő újság.

A kolozsvári rendőrség ellen.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 5.

A mi tegnap este megindult Kolozsvár városában, az igazán nagy stílű tüntetés a rendőrség ellen, ma délelőtt folytatódott. A nép fellépését teljességgel nem hűtötte le az éjszaka. Elkeseredése olyan vehemens kitérésben nyilatkozott meg ma is, hogy a városházán üléselőz urak hirtelen összekötötték magukat a telefonon Budapesttel és a belügyi meg a honvédelmi minisztériumból is segítséget kértek a zavargás elfojtására.

Tegnap a felbőszült néptömeg, amely a rendőrök által meggyilkolt honvédelem és halálra sebesített megszárlagény miatt keresi az egész rendőrségen az elégtételt — az ablakokon át hatolt be Deák Pál főkapitány lakásába s mindent összetört benne. Azután kisebb méretekben egy kis Bastille-bevétel rögtönzött. Megtámadta a rendőrség fogházát és kiszabadította belőle a rabokat. Mondják, hogy a vak dühnek majdnem áldozatul esett a deszkából épült nyári színház is.

A város pedig teljesen rendőrnélkül él. Mintha ostromállapotban lenne. Mindenfelé katonajárat cirkál s ma már katonai kordon veszi körül a főkapitány házát és a fogházat is, amely tegnap óta újra lakókhöz jutott. Az éjjel ugyanis tizenkét embert elfogtak azért, mert ellenszegültek a katonaságnak. A legnagyobb baj az, hogy Bély főispán és a nép minden rétegében rokonszenves Szvacsina Géza polgármester nincsenek otthon. A város látható feje dr. Nagy Mór tanácsos, akit nemrégiben egy botrányos pályázatban sokat emlegettek, mint költőt. Ő is beteg azonban s a rendre ebben a rendkívüli helyzetben is Deák Pál főkapitány ügyel föl, holott az emberhalállal végződött rendőri botrány minden ódiama az ő fejére hárul. Hogy igazsággal-e vagy nem, azt nehéz megmondani az úgy mai stádiumában, tény azonban az, hogy némasok a tömeg abcugolja, hanem a polgárság által tartott gyűlés is kimondta, hogy hivatalára alkalmatlan ember s az már bizonyos, hogy a részeg rendőrök vagdalkozásuknak ő az első áldozata.

Ha azonban csakugyan ő az oka annak, hogy a kolozsvári rendőrség rossz, akkor bizony hamarabb is észrevehető volna ezt Kolozsvár városa. Deák Pál már több mint husz esztendő óta főkapitánya a kolozsvári rendőrségnek s ebben a husz esztendőben egy se akadt, a miben meg lett volna elégedve a hivatalos munkájával a közvélemény. Ősi ember és szürke ember. Ha a maga egyéniségét nyomta rá a rendőrségnek arculatára, hát biz az éppen csak olyan középszerű, tucat-rendőrség lehetett, amilyen kapitányának Deák Pál.

Ma délelőtt a városház termében ülést tartottak a városi képviselőtestület tagjai. Ezen az ülésen jelentette be Nagy Mór, hogy a főkapitányt szabadságra s helyettesítésére Polcz Rezső ügyvédet, a tüzoltó-egyesület parancsnokát kérte föl. — S hogy ehhez a gyűléshez meglegyen az igazalmas milió is, az ülés alatt kövek röpültek a terembe. A nép megint összegyülekezett a városház előtt s bevverte azokat az ablakokat is, amelyek tegnapról még épen maradtak. A gyűlésből aztán telefonoztak a belügyminisztériumba és hosszabb időre nyolevan rendőrt kértek kölcsön az államrendőrségből és azonkívül husz lovas-csendőrt is. A honvédelmi minisztertől pedig egy század huszárt kértek. — Azért van szükség a rend fenntartására erre az idegen erőre, mert a kolozsvári rendőrök nem hajlandók semmiféle szolgálatra. Ki se mernek menni az utcára, mert veszélyben van az életük.

A kolozsvári közönség izgatott állapotba emlekezett arra a lázra, ami akkor tört ki Kolozsvárott, amikor a két katonatiszt összevagdalta Bartha Miklóst. S érdekes az, hogy most egy összevagdalt katoná miatt háborodott föl ennyire a tömeg nyers igazságszeretete.

A városi ügyeket különben a beteg helyettes polgármesterrel egyetemben báró Feilitsch Arthur és Dorog Albert közjegyző vezetik.

A tömeg ma, miután a városházával végzett, újra a rendőrség fogháza elé vonult s megint megostromolta az épületet. A házat különben most már katonaság védi. Egyáltalában valósággal az utcára vannak vezényelve a kaszárnyák s a város publikuma mégis nyugtalanul várja az éjszakát. Nem lehet tudni, hogy mi történik, ha már senki sincs, aki vigyázzon a rendre. A katonaság ezt a szerepet nem képes betölteni. Az már csak ott lép föl, ahol baj van.

A mai nap eseményeiről még a következő távirat- és telefon-tudósításokat kaptuk:

Kolozsvár, augusztus 5.

Polcz Rezső helyettes főkapitány a belvárosban a rend fenntartását magának tartotta fenn, a külváros egyes részeiben szétosztotta a rendőri tisztviselőket,

csendőröket és katonaságot. A belügyminiszter és a honvédelmi miniszter azonnal intézkedett a csendőrség és katonaság kiküldése dolgában, ami nagy megnyugvást és megelégedést keltett. A helyettes polgármester a kolozsvári lapokat is felkérte, hogy az ügyet nyugodt, csillapító hangon tárgyalják, mert a tömeg nagyon fel van izgatva.

A kibocsátott felhíváson a helyettes polgármester tudatja a lakossággal, hogy

1. A városi képviselőtestület tagjai tegnap értekezletet tartottak és kimondták, hogy a rendőrséget azonnal újja kell szervezni és az arra nem képes rendőri közegeket el kell távolítani, egyuttal pedig a kormány felkérendő, hogy a város számára kellően begyakorlott és betanított közegekből lehetőleg azonnal állami rendőrséget állítson fel. Ebben az ügyben szerdán rendkívüli közgyűlés lesz.

2. Tekintettel arra, hogy a múlt éjjel nemcsak egyes rendőri közegek ellen nyilvánult a felháborodás, hanem a céltalanul felzúgott tömeg középületeket is ugyanczólván megostromolt, a városháza ablakait és több utca lámpáit összezúzta, sőt a dolgozó ház (így hívják a városi fogházat) ajtóit erőszakkal feltörvén, az ott letartóztatott közönséges cselekedőket erőszakkal kiszabadították és tekintettel arra, hogy most már a polgárság életét és vagyonát fenyegető zendüléssel állunk szemben, mindezeknél fogva a tanács a közbiztonság helyreállítására a munkás, tisztességes lakosság életének és vagyonának védelmére mai naptól kezdve katonai és csendőrségi karhatalmat rendelt el és pedig akként, hogy a teljes esőnd és nyugalom helyreállításáig éjjel-nappal katonai őrszolgálat fogjon cirkálni és a legcsekélyebb kihágást a legnagyobb szigorral meg fogják gátolni.

3. A helyettes polgármester a főkapitányi hivatal vezetésével Polcz Rezső városi tisztü alügyészt bízta meg mint helyettesét.

4. A felhívásnak ez a pontja a csoportosulások megelőzése végett elrendeli az összes pálinkamérések és hasonló üzletek, valamint kisebbrendű kávéházak és vendéglőknek este 9 óráig való bezárását és felkéri a cselédtartó gazdákat és az iparosokat, hogy alkalmazottaiknak és munkásaiknak este 9 óráig töltsenek meg a kucskát. Az összes kávéházakat, éttermeket figyelmezteti a tanács, hogy itas embereknek szeszes italt ne adjanak. Végül felkéri a tanács a polgárságot, hogy legyen segítségére a járdalom oly nagy mértékben megzavart élet- és vagyonbiztonság fenntartására, a közszend és rend mielőbbi helyreállítására irányuló törekvésében és biztosítja a polgárságot, hogy a többé fenn nem tartható rendőri szervezet gyors reformját és a rendőri állapotok megjavítását csak a közszend helyreállítása mellett lehet keresztül vinni.

Azok, akik a közönségből vagy a rendőrség köréből az utóbbi napokban hivatalos hatalmukkal visszaéltek, vagy pedig mint magasosok kihágásokat vagy büntetéseket vittek végbe, átadottak a büntető bíróságnak és lakolni fognak, legyenek bár magasabb állású tisztviselők, közrendőrök vagy egyszerű polgáremberek.

Ennek a higgadt hangu felhívásnak a lakosság egy részére meglelt a hatása, de azért az izgatottság nem szűnt meg. A helyőrség nagy része kivonult és a főteret és az utcákat megszállotta. A városházát, ugyanczólván Szűcs József alkapitány házát, amelyet a csöcselék megostromolt és teljesen összerombolt, katonaság és csendőrség vette őrizet alá. A zendülők betörték az alkapitány lakásába és minden bútort összetörték. Az ablakokat bezúzták, az ajtókat kifeszítették.

Deák Pál főkapitány házát, amelyet összeromboltak, katonaság őrzi. Az ablakrámak az utca közvetlen hevernek. Az ajtókat és ablakokat deszkákkal szűgezték be.

A rendőrség kötelékéből heten kiléptek. A többi rendőr semmiféle szolgálatot nem mer teljesíteni. A csöcselék, amely délelőtt betört a fogházba és kiszabadította az éjjel letartóztatott rendetlenkedőket, nem szűnt meg nyugtalanlankodni. Összesen huszonhét fogoly menekült ki a fogházból, de közülük ötven önként visszatértek.

Délután hat órakor a kirendelt katonaság hazatért a kaszárnyákba s az ötvenczes gyalogezred egy zászlóaljja vette át a rend fenntartását. Hetedféltőlóra a zászlóalj fele megöltöztetve a városházát jó részét. A teret teljesen elfoglalta az izgatott tömeg, de a katonaság fellépésére hátrálva húzódtott vissza. Hét órára az egész zászlóalj szorította már vissza a sok embert s a zaj növekedni kezdett. Ekközben élénk meglepetést keltett egy kis huszársapatnak a megérkezése. Polcz helyettes kapitány ugyan kért táviratilag huszárságot, de az nem érkezhetett még meg ilyen hirtelen. Csakhamar kitudódott, hogy a huszárok Brassórról érkeztek gyakorlatra s megelőzték a később érkező huszárságot. A szakasz Wieland hadnagy vezetésével szintén beállott a rendfenntartó csapatok közé.

Esteledvén a zendülők rakoncátlankodni kezdtek. Zajongás közben mind fenyegetőbbé vált a helyzet. Már kövek is repültek újra. A gyalogság erőlyo-

sen szorítani kezdte újra a tömeget, s a főteret főlig megöltöztetotta.

Egy kis nyugalom állott be, de csakhamar vész-hírek zaklatták megint a tömeget. Először az a hír terjedt el, hogy a nyári színházat felgyújtották. Erre a hírre a katonaság egy része a szinkörhöz vonult, de a hír nem felelt meg a valóságnak, semmi veszedelem nem volt.

Alig oszillapult le az így támadt izgalom, jött a másik vész-hír:

— Szabó kapitány házát felgyújtották!

Szájról-szájra járt ez a hír, amelynek már több hívója akadt. Szabó rendőrkapitány ellen is nagy az ellenszenv, s valószínűnek tartották, hogy csakugyan történt háza ellen valami merénylet. Egy század katonaság ment ki a veszélyeztetett helyre. A kapitány háza ugyan nem égett, de kitűnt, hogy gyújtogatási kísérlet mégis történt, mire a katonaság szétkergette az összeverődött népet.

A téren ezenközben makacsul tartotta magát a tömeg, s nyolc óra után a katonaság fokozott erőlyel látott neki, hogy megöltöztetse a területet a zajongóktól. A huszárok a gyalogjáróra is felgrattak s mindenünnen elnyomván a tüntetőket, most már kordont vont a katonaság. A zendülők szorongva préselték egymást, de nem tágitottak.

Ez így tartott kilenc óráig.

Akkor a tisztiek rohamot fuvattak s a zászlóalj nekiment a makacsodóknak. Eszeveszett futás és zúrzavar támadt, de a rohamnak meg is lett az eredménye. A tömeg most már megdondolta magát és kiáltozva lassankint kisebb csapatokra oszlott és elszéledt. Este tíz óra tájt újra nagy tömeg oszdult össze a városháza előtt. Polcz főkapitányhelyettes maga ment a tömeg közé és kérte, hogy oszoljon szét. Egy része engedelmeskedett is, de egy zajongó csoport ott maradt, amelyet azután a katonaság és csendőrség oszlatott szét. A csendőrséggel szemben kihívón viselkedett a tömeg.

— Lőjjön ide! Lőjjön! — kiabáltak a kumancok, de aztán ezek is hazatértek.

Ejjél felé mind nagyobb lett a csend, az utcákon mindenfelé erős őrszolgálat cirkált.

A szerény ember.

Misztér Gibbonnal a kontinensen, vagyis Monoron ösmerkedtem meg. Hogy Monor kontinentális terület, az épp oly kétségtelen mint hogy misztér Gibbon elsőosztályú angol gentleman.

A minap korán reggel toppantott be hozzám.

— A Fidsi-szigetéről jövök, — mondá végig-dőlve a kanapén.

— Ah, — siettem megjegyezni — szép vidék.

— Egy szívességre akarom kérni.

— Parancsoljon.

— Mutasson nekem Budapesten egy szerény embert. — Mirem könnyebb enél, — mondám szerény mosolylyal, — Budapest hemzseg a szerény emberektől.

Nagyon meglepett, hogy az én előkelő angol barátom a szokásos *all right* helyett a legtisztább nápolyi kiejtéssel azt mondotta: *vederemo!*

A nagy márványasztal körül egy csomó újságról és poéta szüresülte a habot kávéval. Kritikai szemlélet tartottam. Tudtam, hogy csupa kedves, szerény fiu. De vajjon megfelelnek-e az angol mértéknek? Az angolok ebben a tekintetben föltötte rigórusak. Végre fűrésző tekintetem az egyik sarokban felfedezte Szávay Gyulát. Megvan, mondtam magamban, s azon nyomban bemutattam misztér Gibbonnak.

A két ur hamarosan élénk párbeszédbe bocsátkozott.

— Ön igen szép költeményeket ír.

— Uram, ön megpirrit, dadogta Szávay.

— Nagyon dicsérik ötletességét, elevenségét...

— Van egy kis teknákám, ennyi az egész.

— Már több verskötetete jelent meg.

— No igen, minthogy saját nyomdám van.

— Ön egyuttal lapszerkesztő ur.

— Csak egy vidéki újság...

— Misztér Gibbon arcát az elégedettség mo-solya borította el, én szerényen oldalba böktem. Az

Az urak folytatták a társalgást.

— Hallom, Amerikában is járt.

— Igen, voltam odán.

— Itt is az ottani dolgokról.

— Jelentéktelenségeket.

— Ön, ha jól tudom, kamarai titkár.

Szávay diadalmasan emelte fel fejét.

— Igen, misztér, a győri iparkamarának vagyok

titkára s annyit mondhatok, hogy mióta alkalman van ebben a minőségben befolyásomat értékesíteni, a győri iparkamara vezetőséget játszik.

Misztér Gibbon, tekintet nélkül a hősré, be-

KÜLÖNFÉLEK.

A felhő.

— Szabó Endre fordítása. —

A lepereszt mező felett
Terhes felhő megyen át,
S nem esik, csak a tengerbe
Zuhintja le záporát.

S dicsekedve szól a hegyhez:
Voltál-e te valaha
Oly bőkezű, mint én?
S a felelet ez vala:

Ha a földet öntözöd meg,
Hasznot tennél, azt belátom;
A tengerben nélkülöd is
Elég víz van, jó barátom.

Krylov.

— A marokkóiak naplója. A marokkói szultán küldöttsége, amely nemrég Párisban járt, most Londonban van. A küldöttség egyes tagjai élményeiről és tapasztalataikról naplójegyzeteket készítettek, amelyekben többek között nem a leghizelgőbb módon nyilatkoznak Salisbury lordról. Hogy ezeknek a naplójegyzeteknek komoly jelentőséget lehet-e tulajdonítani, azt nem árulja el az angol lap, amelynek hasábjain az egyik marokkói követ naplójegyzetei napvilágot láttak.

— Salisbury lord — írja az illető marokkói tudós — jófajta törzsfőnök lehet, aki télvis idején a lordok házában lakik, nyáron pedig vidékre utazik, hogy kipihenje és kialudja magát.

Az afrikai küldöttség különben alapos (?) információkat szerezhetett az angol közállapotokról is, mert a naplójegyzetek további részében ez olvasható:

— A miniszterelnök azt teheti, ami neki tetszik. Ha valakit megölne, úgy önönmagának kegyelmet adhat és valaki mást ítélthet el maga helyett.

Salisbury lord nagyon meglepődhetett, olvasva a marokkóiaknak ezt a véleményét, mert bármilyen önhitt legyen is, ilyen hatalmasnak mégsem képzelte magát. Hisz nemrég az angol főrendiház egyik ülésén azzal védekezett, hogy bizony ő már gyöngye és tehetetlen.

Ez az önbéismerés bizonyára értelmetlennek tűnhetett föl a marokkóiak előtt. De az afrikai tudós férfiak az utca népét és az alacsonyabb állású hivatalnokok funkcióit is megfigyelték. Erről szól az alábbi följegyzés:

— A rendőrség urai a nagyobb városokban mindenütt az utcasarkon állanak. Szaladniok nem szabad, de futva sem illik az utcán haladniok. Ezek a hivatalnokok megvesztegethetetlenek. Csak egy-két

arany felmutatására hajlandók megsérteni hivatalos kötelességüket.

— A hálátlan Tolstoj. A nagy orosz író az orvosai ugyancsak hálátlanok mondják. Tolstoj ugyanis, alighogy tul volt a veszélyen, így szólt:

— Három orvos kezelt. Mind a három más betegséget állapított meg és mind a három más gyógy-módot ajánlott. Nem haragszom azért mégse rájuk. Elvégre az orvosain mindazt tudták, amire az orvosi tudomány megtanította őket. Ők nem tehetnek arról, hogy az orvosi tudomány egyáltalában semmit sem tud!

— Markievics Vince. Aki ezt a nevet viseli, 107 éves és egymagában egy darab történelem. 1794-ben született Krakkóban s heves, rajongó lengyel vére odahajtotta őt Napoleón mellé, aki csapataival 1811-ben az oroszok ellen Varsóba vonult keresztül. Az alig 17 éves ifjú, mint önkéntes zászlótartó a könnyű lovasok közé állott, amely legyvernem akkor Napoleón test-őrségét képezte. Markievics Vince ott harcolt aztán a császár mellett s amikor a Beresina vizétől visszafelé vitt az oly diadalmasan megkezdett ut, akkor Spanyolországba menekült, ahonnan a lipcsei osztrák sereg megint előkerült. Itt úgy kitüntette magát, hogy a becsületrend lovagkeresztjét kapta, s a gárdatisztek sorába léptették elő. Napoleón annyira megkedvelte őt, hogy nem bocsátotta el többé maga mellől, s a hű lengyel megosztotta véle Szent-Ilona szigetén a száműzetést is. Egy év múlva azonban, amikor az angolok fősztátták a császár kíséretét, valóra kellett urától. Ekkor visszatért hazájába, s fokozatosan az őrnagyi rangig emelkedett. A lengyelek küzdelmeiből is derekasan kivette a részét, s 1848-ban Dembinszky kíséretével — ekkor Párisban élt — Magyarországra jött, s végig küzdötte a szabadságharcot. Utóbb Bem seregébe lépett át, s így menekült a világi fegyverletétel után Törökországba, ahol szintén katonáskodott. A Garibaldi idők alatt Olaszországban harcolt, 1868-ban aztán visszavonult a katonaelettől és végleg Krakkóban telepedett meg. Kora dacára még most is ép testi és ép eszű ember, s életének legapróbb részleteire is tisztán emlékezik.

— A Bequerel-sugarak. Bequerel francia vegyész 1895-ben a Röntgen-sugarakhoz hasonló hatáson sugarakat fedezett föl, amelyek az *uran* nevű elem-ből áradnak ki. De míg a Röntgen-sugár az egész művelt világban nagy feltűnést keltett és az orvosi diagnosztikának hatalmas segédeszköze, addig a Bequerel-sugarakkal eddig csak a laboratóriumokban kísérleteztek. Az új sugaraknak az a nevezetes tulajdonsága van, hogy minden átlátszó tárgy, a sugarak hatásának kitéve, s sötétben kisebb vagy nagyobb mértékben világít. A Bequerel-sugaraknak ez a tulajdonsága lehetővé teszi, hogy például egy valódi gyémántot a hamistól megkülön-

böztessenek. A berlini egyetem fotokémiai osztályában végzett legújabb kísérletek alapján arra a fölte-dezésre jutottak, hogy a Bequerel-sugarak nem az uran elemből kilővevő fény sugarak, hanem egy újabb elem sajátságának nyilvánulásai. A Bequerel-féle sugarak különösen a drótnélküli táviratozás tökéle-tesítése körül játszanak majd fontos szerepet. Ugyanis, ha egy levegőréteget hosszabb időn át a sugár behatásának tesznek ki, az annyira tul lesz telítve elektromossággal, hogy a legjobb vezető-anyaggá válik.

— Fordulópont a Napoleónok életében. A Figaro egy furcsaságot böngészett ki a történelemből és abból olyan következtetést von, amely babona és a predestinációba vetett hit mellett megáll. Nagy Napoleón 1769. augusztus 16-ikán született, így tehát 1814. március 30-ikán, császársága összeomlásának napján 44 éves és 227 napos volt. Ugyanígyen idős volt III. Napoleón is, mikor életének legnagyobb jelentőségű fordulópontja bekövetkezett. Az utóbbi 1808. április 20-án született és 1852. december 2-ikán, vagyis 44 éves és 227 nappal korában lett Franciaország császárává. A száműzött Napoleón Viktor herceg őt és félév, mulva vagyis 1907. március 2-ikán éri el 44 éves és 227 nappal életkorát és ha szabad a multból a jövőre következtetni, úgy akkor ez a Napoleón-ivadék is fordulóponthoz ér. A köztársaság e szerint még őt és fél évig — nyugodni lehet.

— A Crispi gyertyája. Kevés embernek tett olyan jó szolgálatot egy gyertyaszál, mint Crispi-nek, 1858-ban, január 14-én. Ez a gyertya ugyanis — nem volt. Abban az időben a hazájából elmenekült Crispi nevével együtt Párisban élt. Az említett napon egy ösmerősüktől, aki az Operának az alkalmazottja volt, két karzati jegyet kaptak az esti előadásra, amelyen a császár és a császárné is megjelenendők voltak. Már indulni készültek, mikor Crispiné fősó-hajtott.

— Igen ám, de ninosen gyertyánk. Hogy botorkálunk végig a folyosón sötétben, s mit csinálunk a szobánkban világosság nélkül?

Crispi megosvátta a fejét.

— Az ám. Itthon kell maradnunk.

Ezt a kis dialógust megmagyarázza az a pénzhiány, amelyben Crispinék akkortájtban szenvedtek. Alighogy táplálkozni tudtak. Bosszusan, a kárba-vesztett estéjüket sajnálva, tértek nyugalomra, mielőtt még besötétedett. Másnapra ébredve, azonban ugyan-osaok örültek a nyomorúságuknak, amely a szobájuk-ban tartotta őket. Megtudták ugyanis, hogy Orsiné bombát vetett a császárra, s hogy a rendőrség össze-fogdosza a színházban megjelent s egyáltalán a kör-nyékben mutakozó összes olaszokat. Crispi bizo-nyára honfitársai sorsára jutott volna, mert egyike volt Mazzini legelkessebb híveinek.

A volt olasz miniszterelnök máig se feledkezett

REGÉNY.
EGY LEÁNY.

Írta: MAXIM GORKIJ.

(17)

— Varja, bolondokat beszélsz! — szólt Szergejevna Erzsébet.

— Mindjárt elhallgatok, — igérte Varenka. De nem hallgatót el. Folyton-folyvást beszélt a vendégeikről és a nagy öröme végre átragadt Szergejevics Hippolitra és a nővére is.

Az egész idő alatt, amíg a teánál ültek, szakadatlanul hangzott a nevetés. Szergejevics Hippolit minden áron fékezni akarta magát, de nem tudta. — A tea után tanácskozni kezdtek, hogy mivel töltésék el ezt a vigassággal megkezdett napot.

Varenka csónakos kirándulást ajánlott. Szergejevics Hippolit rögtön beleegyezett. Szergejevna Erzsébet azonban gondolt arca szabadkozott.

— Sajnos, én nem vehetek részt a csónakos kirándulásban. Halaszthatatlan utam van Szaninoba. Téged akartalak, Varja, meglátogatni és utközben akartam Szaninoba betérni... Most azonban már egyenesen oda kell mennem...

Szergejevics Hippolit bosszusan nézett Szergejevna Erzsébetre. Ugy tűnt föl előtte ugyanis a dolog, mintha a nővére most gondolta volna ki ezt a kifogást, hogy Varenkával egyedül hagyassa. De Szergejevna Erzsébet arcán csak elégedetlenség és gond látszott.

Varenkát is elszomorította Szergejevna Erzsébet, de aztán vidáman jelentette, hogy azért fenn-tartja az indítványát.

— Annál rosszabb nekod, Szergejevna Erzsébet... Mert mi mégis fogunk csónakázni... Ugy-e? Még hozzá, ma messze fogunk menni... Nem jöhetne el velünk Grigori és Masa?

— Grigori? Miért ne? De Masa... Hát ki találjon dőben?

— Hát ki fog itt ebédelni? Te Benkovsky-hez mégsz, és mi csak este felé jövünk vissza.

— Jó, hát menjen Masa is velotek.

Varenka elcsietett. Szergejevics Hippolit eiga-rettára gyújtott, kiment a verandára és föl és alá sétált. A kirándulás tetszett neki, csak Grigorit és Masát fölöslegesnek tartotta. Ezek minden-esetre háborgatni fognak, — gondolta — a jelen-létükben nem lehet majd szabadon beszélni.

Alig egy negyed óra múlva Szergejevics Hippolit és Varenka már a folyó partján állottak és nézték, miként mesterkedik a csónakkal Grigori. Ez egy vöröshaju, kékszemű fickó, az arca csupa seplep és saszorra van. Masa a szamovárt és egyéb apróságokat betette a csónakba és rárvallt Grigorira:

— No te himestojás fejú, végezz már! Nem látod, hogy az uraságok már várnak!

— Mindjárt készen vagyok! — válaszolt a fickó magas tenőrben, miközben az evezőlapátok megerősítette és Masának intett. Szergejevics Hippolit észrevette ezt az intést s most már tudta, hogy ki szokott éjszakánként az ablaka alatt el-sompolyogni.

— Tudja, kérem — szólt Varja, mikor már a csónakban ültek s ő Grigorira mutatott egy biccentéssel — hogy ez itt tanult ember, ismeri ez az összes törvényeket.

— Ugyan, Vasziljevna Varvara — szabad-kozott mosolyogva Grigori, a fehér fogai villog-tak — tanult ember...

— Valóban, Szergejevics Hippolit, ez tudja az orosz törvényeket...

— Tényleg, Grigori? — kérdezte Szergejevics Hippolit.

— A kisasszonynak tréfálni méltóztatik... Hogy tudnám! Az összes törvényeket senki sem tudja...

— Az se, aki írta?

— Hát ki írta?

— Speransky, de ez már régen meghalt.

— Hát mit olvas maga? — kérdezte Szergejevics Hippolit és figyelmesen végig nézte Grigori, aki könnyedén kezezte az evezőt.

— A törvényeket, ahogy a kisasszony volt szives mondani... Véletlenül a tizedik kötetet kaptam kézhez... Megnéztem és láttam, sok érdekes meg hasznos tudnivaló van benne. És elkezdtem olvasni... Most megkaptam az első kötetet... Az első paragrafus világosan mondja: — „A törvény nem tudása nem mentesség senki számára sem.” — Azt tartom, itt minálunk senki sem ismeri a törvényt, talán nem is kell éppen valamennyit tudni... A tanító megszerzi nekem még a paragrafokról szóló törvényt, erre nagyon kíváncsi vagyok, mi is lehet benne...

— Lássá, micsoda legény ez! — szólt Varenka.

— Sokat olvas? — Faggatta tovább Grigori Szergejevics Hippolit, miközben Gogol Petruskája jutott az eszébe.

— Ha van időm, olvasok. Sok könyv van itt mifelénk... Szergejevna Erzsébetnek magának van vagy ezer körül, csak az a baj, hogy a legtöbb közülök regény és elbeszélés...

A csónak a vízfolyás ellenében ment. Ugy látszott, mintha a partok mind a két oldalról elébe sietnének, köröskörül tündéri szép volt minden: színes, csöndes, illatos. Szergejevics Hippolit Varenka arcát nézte. Varenka meg kíváncsian figyelt a széles vállú evezőre, aki já-vában mesélt a maga irodalmi tapasztalatairól, közben pedig az evezővel alaposan szedelte a hullámokat és roppant mód örült, hogy egy tudós is meghallgatja őt. Masa szeméből — titokban folyton Grigorit nézte — a büszkeség és a szerelem fénye sugárzott.

(Folytatása következik.)

meg arról az estéről s néhány nappal ezelőtt, hogy rosszullettéből kissé magához tért, mosolyogva beszélt el környezetének.

+ Dumas-éls anyjáról. A napokban 77 esztendeje volt annak, hogy Dumas a párisi Place de l'Opera Comique 1. számú házában megszületett. Dumas tudvaleg törvénytelen gyermeke volt atyjának. Anyja munkásnő volt s egy házban lakott atyjával. — Az én fiam utolsó lejezete egy lépesbáz-regénynek! — írja Dumas atyja naplójában. Az anya oly odaadó szeretettel gondozta gyermekét, hogy Dumas valóságos féltékeny lett a fiára. Egyszer éjjel ment be az asszony szobájába s már magával vitte volna a gyermeket, ha a bölcsőt őrző kutyá ugatásával jól nem ébreszti anyját. Amint a fu hétéves lett, nevelőintézetbe adták, majd később a College Bourbonba került, ahol már jövitendő jeleit adta kiváló szellemi tehetségeinek. Az ifju Dumas mindig gyöngéddérszési fiu volt s különösen édesanyját halmozta el szeretetének minden jelével s tisztelte mint egy szentet. A *Kameliás hölgy* első előadása végén Dumas megölelte fiát s kérte hogy menjen el vele s néhány barátjával a Beron-kávéháza vacsorálni.

— Nem lehet, — viszsona — az ifju Dumas, már régen eljérkeztem.

— Talán hölgyekkel vacsorász? — kérdé atyja.

— Nem hölgyekkel, hanem csak egy hölgyvel.

— A ördögbe is! Egygyel? S ki az a hölgy, ha szabad kérdenem?

— Édesanyám.

Dumas magába vonult egyedül lakott, édesanyjának pedig a Place-Louvoiron rendezett be csinos lakást. Később így nyilatkozik:

— Sohasem ittam olyan jó sört, sem olyan jó sonkát nem ettem, sem pedig olyan józút nem aludtam életemben, mint édesanyjammal. Behozott a szalomba egy tábori ágynát és oly boldogan aludtam rajta, mint a gyermek, kinek a bölcsője mellett édes anyja virraszt. — Dumas élete végeig ily gyöngéddérszési, jó fia volt anyjának.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Egy jó barát. Ez a kérdés olyan régi, amilyen öreg a világ. Hogy létezhet-e a férfi és a nő közötti önzetlen jó barátság... — Nem, mert a barátságos első sorban az összhang nyugalma szükséges. Bizonyos olyan harmonia, amit nem zavar meg a nemek kétfélesége. Az ilyen barátságok rendszeresen szerelemmá változnak át vagy pedig belevesznek az elhibegülésbe, szóval megszűnik a barátság mi voltunk. Ha egy lány azt mondja, hogy: Iksz, Ipszilon igazi belső jó barátom, akkor a lány még hisz ebben a viszonyban, vagy pedig az igazi, jó barát — nem barát, csak tanácsadó, titokőrző, olyan lógós valami, amilyen a hármass fogatban az a ló, amelyik nem jut a rud mellé. Férfi és nő között csak akkor képzelhető el olyan igazi barátság, ami fönnállhat két férfi között, ha az egyik fél vén, a másik fiatal vagy ha mind a ketten kiöregedtek már abból, hogy gyulékonyak legyenek. — Vége a szenvedélyeknek, kezdődik a barátság, a terefe, a mikbe belekopogtatja a kísérletet az öt kötötű.

M. Sándor. Izabella-utca. A leghevesebb, ha közvetlenül Santos-Dumonthon fordul. Ő valószínűleg szívesen fogadja az őn terhét.

Dr. S. L. 1. A budapesti kir. pénzügyigazgatóságok kell folyamodni. 2. Budapesti illetőségű természetesen elsőbbséggel bírnak, de kapnak engedélyt vidéki illetőségűek is. 3. Mellékelt a születési, honossági, illetőségi és erkölcsi bizonyítványokat. 4. Az illetőségi bizonyítványt illetőségi helyének közigazgatási hatóságától, az erkölcsi bizonyítványt rendes lakóhelye rendőrihatóságától kell kérelmeznie.

Iroda. Ha az a „jellemzés“ önré nézve sértő volt, kérjen érte elégtételt a kérdéses hölgy legközelebb álló férfirokonától. Egyebet nem tehet. Magát a hölgyt sem megtámadnia, sem fellétségre vonnia nem szabad, legteljebb a bíróság előtt.

Eger, 116984. 1. A folyamodványt augusztus 25-ikéig kell beadni. 2. Mindazok, akik jó bizonyítványokkal bírnak és szegénységüket igazolják. 3. Ugyanezekkel a föltételekkel az ösztöndíjért is folyamodhatnak.

L. J. Budapest. Kísérje figyelemmel a pályázatokat s ha talál olyan állást, mely elköpzettségének megfelel, folyamodjék érte. Másfépp az államnál nem igen kap alkalmazást.

Tengerész B. 1. Kérheti a beosztását akár mint orvosnövendék, akár mint diplomás orvos. Ha testileg alkalmas, be is osztják.

Köztelék. 1. Ha megfelelő adót fizet, választói joggal bír. 2. Méltóságos az országos nyugdíjgyűlésűlöttől alapszabályokat kérni, abban megvannak a föltételek.

— x. 1. Igen, megmarad. 2. Cime: méltóságos. 3. József-körút 53. sz. 4. Igen, a tanfolyam továbbra is ott lesz.

Dr. Soh. Küldje vissza a gyűrűt minden magyar rázat nélkül a postán. Ezt meg kell tennie, az bizonyos. Ami azonkívül még a szándéka, arra nézve nem tudunk tanácsot adni, mert egy leány helyzetével összeférhetetlennek tartjuk azt, hogy ezt az alkalmat arra használja fel, hogy megszégyenítse azt a férfit, aki otthagya. Egy kis megszégyenítés nem megtorlás az ilyesmiért. Annak még volna értelme, de persze az már nem a leány dolga. A lányság fogalmával ellenkezik az, hogy egy leány még törődjék egy olyan emberrel, akiről kisült, hogy csak játszott vele.

Egy előfizető. Kenje be esténként Lanolin-kréme-el az arcát. A pattanások kezelése tisztán orvosi dolog.

K. Cs. Gyöngyös. A kereskedelmi minisztériumban tessék megreklamálni a kiállítási oklevelet.

Fidélis. A keleti bajfesteről szóló üzenetünk a junius 26-iki számban jelent meg. A hajnak zsirtalanítása szappannal és hig sódoaldattal történik.

Katona. 1. Csak októberben, illetőleg a mikorra a bevonulást előírják. 2. Az ezredparancsnokságnál kell jelentkeznie. 3. Az önkéntes beépést a hadkiegészítő parancsnokságnál kell kérelmezni, a szülők beegyezési nyilatkozata alapján. 4. Ott kell orvosi vizsgálat alá állania, a hová rendelik. Szolgálni szintén.

Hálás. 1. Olcsóbban és közelebb sehol sem helyezheti el a gyermekét, mint éppen ott. 2. Azt csak a miskolci téparancsnokságnál tudhatja meg.

Sz. 1. Nemenetközi szerződés van rá, hogy kiadják, ha fölledezik őket. 2. Ha idejében nem jelentkezik, katonaszókevénynek minősítik s akár önszántából, akár más uton hazakerül, megbüntetik érte. Ha önszántából jelentkezik, jóval kisebb a büntetés. 3. Svájcz nem adja ki. 4. Ha hazajön, katonai kötelezettségének eleget kell tennie.

Sopron. 1. Igen, az oklevél alapján folyamodhatik a fölvételért. 2. Mindenki nem vesznek föl, csak akinek megvan az előírt kvalifikációja. 3. Az egyes állásokért folyamodni kell, az állam nem helyez el senkit. 4. Jó tauerőkre mindig van szükség. 5. Nem helyez el senkit hivatalból, csak ha folyamodik az állásért.

Golubovsz. A kérvény a városi villamos vasut műszaki igazgatóságához (VII. Kertész-utca) intézendő. Bélyeg nem kell rá, de melléklendők mindazok a bizonyítványok, amely előleges szaktanulmányaira, képességeire és esetleg gyakorlatára vonatkoznak.

Armand. Csak ugyanabban a tanintézetben tehet vizsgát. Másból csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével vizsgázhatik.

Betegos. 1. Igen, fertőző betegség. 2. Magas hőfoku láz, heves köhögés és vérhányás. 3. Gyógyítható.

F. S. 1. Dr. Nagy Albert, IV., Múzeum-körút 15. szám. 2. Minden délután 2-4 óráig fogad. 3. Legjobb és legalaposabb gyógymódja a fertőző bujakkórnak.

K. H. Legajánlatosabb e tekintetben Lipik-fürdő (Horvátvágy).

Dénavány. Jó kocsi négy óra alatt eljuthat. **P. L. Paks.** Magyar földhitelintézet, V., Bálvány-utca.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Üvegkereskedők országos kongresszusa. Az üvegkereskedők országos kongresszusa, melyet e hó 18. 19. és 20-án tartanak meg az új városnáza társalgó termében, minden tekintetben nagyszabásúnak ígérkezik. Mint vendégek részt vesznek a kongresszuson: *Szerényi* József miniszteri tanácsos, a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében, *Gelléri* Mór kir. tanácsos és dr. *Soltész* Adolf, az orsz. iparegyesület, *Kucsek* Ferenc és dr. *Schreyer* Jakab, a magyar kereskedelmi csarnok képviselőjében. A bécsi, prágai, brünni és gráci üvegkereskedők egyesülete is küld egy-egy képviselőt. A kongresszus programját az előkészítő-bizottság a következőképpen állapította meg: *Első nap:* elméleti megnyitó, indítvány az orsz. egyesület megalapítására, választások az alapszabálytervezet megvitatalára, alosztályok kiküldése. *Második nap:* az alosztályok jelentése, a kerületi beosztás, a tisztességtelen verseny, a képesítés, a házalás, az egyöntetű üveggyári szabályzatok. *Harmadik nap:* gyárak és bazárok, selejári-kereskedők, vásársarnokok és nyílt piacok, elméleti-kérdés. — *Hegedűs* miniszter a vidékről feljövő kongresszusi tagokat vasúti kedvezményben részesíti.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy a postahajók máttól kezdve *Orth* állomásán ujra kikötnek és így az állomás részére utasok és gyorsárúk ismét felvehetőek.

Vasutak bevétele. A Déli Vasut bevétele júliusban 8,754.081 (— 549.614) korona, az Osztrák-Magyar Államvasut 5,083.896 (— 222.399) korona volt.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest*en pénzben 42.— korona, áruban 42.50 korona. *Bécsben* 40.80 korona pénzben, illetve 41.20 korona áruban.

Liszt. (*A Budapesti Napló* tudósítójától.) A liszt-fizlet a mult hét óta alig változott, jóllehet, a vételkedv javult, mindazonáltal még mindig nem elégtérő. A kötések lebonyolítása közepes módon megy végbe.

Az árak a hét folyamán nem változtak. —

Átlagos budapesti jegyzések 100 kilogrammonként, zsákosól Budapestben szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	24.60	23.70	22.80	21.90	21.60	21.30	20.20
		7	7½	8			
		18.70	16.—	10.40			
Finom korpa:							
Ar: korona	8.60					8.60	
Dara:		AB				C	
		25.—				24.—	

Petroleum. (*Hesz* Lázár és Társa cég jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Változtatlan. Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum 45.— K. Orosz 3csillagos petroleum 38.— kor. Biztonsági 2 csillagos petroleum 38.— korona. Ipari 3 keresztcsillagos petroleum — korona. I. Standard petroleum 35.— korona. Amerikai császárólaj, ottani finomítás 60.— korona. Amerikai császárólaj belső finomítás 52.— korona. Az árak 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett 20% gröngyuly, az iteni vasúthoz szállítva értendő. Kékgalie I. vasmentes 62.— korona. Zöldgalie 8.— korona. carbolineum I. 17.— korona, carbolineum II. 15.— korona. Baou gépolaj (orosz) 44.— korona. Oliva gépolaj I. 86.— korona, Oliva gépolaj II. 72.— korona. Tovothé gépkenőcs 60.— korona.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 1515 darab juh, — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 42 f.-től 45 f.-ig, kivételesen 45 f. — kg.-ként, (vagy 34 — k.-től 40. — k.-ig páronként), középmínőségű ürü 36 f.-től 40 f.-ig, kivételesen — f.-ig, — kg.-ként, vagy 26. — k.-től 32 k.-ig páronként, kosokért — f.-től — f.-ig, kivételesen — f.-től — f.-ig, vagy — k.-től — k.-ig, középmínőségű gyapjas — f.-től — f.-ig, kivételesen — f. kg.-ként, vagy — k.-től — k.-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként 36 korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként 20—32 korona, szerbiai juhok páronként — korona, romániai juhok páronként — korona, anyajuhokért — fillér kg-ig (26.50 K.-ig páronként), kiselejtezett juhokért — fillér kg-ig (— korona páronként) kecskéik — korona páronként. A felhajtás ugyan 900 darabbal kisebb volt a mult-heténél, mindazonáltal silányabb minőségek eladása nehékes.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székess-fővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1901. évi augusztus 5. Készlet 272 darab. Érkezett — darab. Összesen 272 darab. Eladatott 150 darab. Maradt 122 darab. Napj árak: 120—180 kilogramm súlyban 88 — koronáig, 220—280 kilogramm súlyban 84—88 koronáig, 320—380 kg. súlyban 84—88 K.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilós 74—84 koronáig. Malac 72 — korona. A vásár lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár. Aug. 5. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st-marxi központi vásársarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtott: 3150 darab magyar fajta, 250 darab galiciai fajta, 48 darab bukovinai fajta, 797 darab német fajta, összesen tehát 4605 darab szarvasmarha. Vásár szilárd volt, noha a felhajtás az előző hetéhez képest nagyobb; árak 1—2 koronával emelkedtek.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő súlyban: magyar hizőőkör I. minőségű 68—75 — fillér, kivételesen —76 fillér, II. minőségű 61—67 fillér, III. minőségű 54—60 fillér, galiciai hizőőkör I. minőségű 74—76 — fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 68—70 fillér, III. minőségű 62—67 fillér, német hizőőkör I. minőségű 77—80 fillér, kivételesen 82 fillér, II. minőségű 68—76 fillér, III. minőségű 62—67 fillér. Legelő ökör 59—60 fillér. bika és tehén 100 kilogrammonként 46—66 korona. Kivételesen 70 korona.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, augusztus 5.

Tartott irányzat mellett 23,000 métermázsza került forgalomba.

Rozs mérsékelt forgalom mellett lanyha.

Zab 10 fillérrel olcsóbb.

Eladott:

Buza (6). *Tiszavidéki:* 100 mm. 78 k. 8 K. 17½ f. 100 mm. 77-3 k. 7 K. 90 f.

Szentesi: 1600 mm. 77 k. 8 K. 07½ f.

Hódmezővásárhelyi: 1500 mm. 77-8 k. 8 K. 25 f.

Pestvidéki: 150 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 150 mm. 76-8 k. 8 K. — f.

Raktárúru: 3000 mm. 78 k. 8 K. 07½ f., 1250 mm. 77-3 k. 8 K. 05 f., 1400 mm. 76 k. 7 K. 85 f.

Uj buza. Tiszavidéki: 500 mm. 79-5 k. 8 K. 30 f., 300 mm. 79 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 15 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 22½ f., 100 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 25 f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 20 f., 500 mm. 79-5 k. 8 K. 20 f., 750 mm. 79-5 k. 8 K. 20 f., 250 mm. 79-5 k. 8 K. 20 f., 500 mm. 79-5 k. 8 K. 17½ f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 10 f. (sárga), 400 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 150 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 17½ f., 400 mm. 79 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 8 K. — f., 100 mm. 78-8 k. 8 K. 20 f., 100 78-5 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 77-5 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 78-4 k. 8 K. — f., 100 mm. 78-3 k. 7 K. 95 f., 250 mm. 78 k. 8 K. 10 f. (sárga), 100 mm. 78 k. 7 K. 97½ f., 650 mm. 77-5 k. 8 K. 05 f., 500 mm. 77 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 97½ f., 150 mm. 77 k. 7 K. 65 f. (üszkös).

Felső-Tiszavidéki: 100 mm. 79-5 k. 8 K. 12½ f., 200 mm. 79-5 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 78-3 k. 8 K. 05 f., 300 mm. 77-5 k. 8 K. — f.

Pestvidéki: 300 mm. 79 k. 8 K. 15 f., 400 mm. 79 k. 8 K. 10 f., 400 mm. 79 k. 8 K. 15 f., 250 mm. 79 k. 8 K. 07 1/2 f., 150 mm. 78-8 k. 8 K. - f., 100 mm. 78 k. 8 K. - f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. - f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. - f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. - f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. - f., 100 mm. 78 k. 7 K. 87 1/2 f., 250 mm. 78 k. 7 K. 87 1/2 f., 100 mm. 78 k. 8 K. - f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 77-8 k. 8 K. - f., 100 mm. 77 k. 7 K. 95 f., 1200 mm. 77 k. 8 K. 05 f., 150 mm. 77 k. 8 K. 82 1/2 f., 200 mm. 76-4 k. 7 K. 75 f. (nyírkos).

Felső-Magyarországi: 300 mm. 79 k. 8 K. 05 f. Kalocsai: 1800 mm 78 k. 8 K. 15 f., 1000 mm. 78 k. 8 K. 17 1/2 f.

Mind három hónapra. Rozs: 100 mm. 6 K. 75 f., 100 mm. 6 K. 70 f., paritás, 200 mm. 6 K. 69 1/2 f. paritás, 300 mm. 6 K. 65 f. paritás.

Arpa: 100 mm. 5 K. 70 f., 125 mm. 5 K. 70 f. (indiai). Zab: 100 mm. 6 K. 67 1/2 f., 100 mm. 6 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 30 f. ab Szabadka. Káposztarepce: 220 mm. 13 K. 20 f. paritás. Késpénzfésítés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde sorkásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns: Buza, Kiló, 50 kilogramm ára, K.-tól, K.-ig, 50 kilogramm ára, K.-tól, K.-ig. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bácskai, etc.

Table with columns: Egyéb gabonanevűk, Kiló, 50 kilogramm ára, K.-tól, K.-ig. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Köles.

A határvidéklet folyamán a következő kőtések történtek:

Table with columns: Buza októberre, Apríli buza 1902., Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri szeptemberre, Májusi tengeri 1902., Augusztusi repce.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapított meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns: Buza októberre, Apríli buza 1902., Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri szeptemberre, Májusi tengeri 1902., Repce augusztusra.

Délután fél 5 óraker zárul:

Table with columns: Buza októberre, Buza apríli, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri szeptemberre, Májusi tengeri 1902., Repce augusztusra.

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén erőlyes javulás tünetei léptek fel, melyek a járadékpiacról vették kiindulásukat. A Magyar koronajáradék sűrűs fedezések és beruházási vételek alapján emelkedett és élesztőleg hatott a vezető értékek piacára.

A helyi piac tartott, de csendes volt. A déli tőzsde szilárd hangulata továbbra folytatódott, végül nyereség-realizációkra kissé alacsonyabban zárult.

A helyi piac gyér forgalomban részesedett. Valutapiac változatlan. Az előtőzsde: tartott.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 633.—636.—. Államvasut részvény 633.—635.—, Magyar koronajáradék 93.10—93.25, Rimamurányi vasmű 443.—, Közüti vasut 575.— korona.

A déli tőzsde szilárd. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 643.50, Osztrák hitelrészvény 636.—637.25, Államvasutak 632.—632.25 korona, Jelzálogbank részvény 438.50—440.— korona, Közüti vasut 575.—676.— korona.

Forgalomba került továbbá: Kereskedelmi Bank 2442—2447, Városi vasut 251.—252.— korona. Utőtőzsde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 634.75, Magyar hitelrész-

vény 641.—, Leszámitoló bank 429.—, Rimamurányi vasmű részvény 442.—, Osztrák-Magyar államvasut 632.70, Közüti vasut 575.—, Villamos vasut részvény 282.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar —, korona, vörös aprószemű —, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös búsági —, korona, középszemű —, korona, nagyszemű —, korona, Disznózsir: budapesti: 49.—49.50 korona, vidéki —, korona, Táblaszalonna: légszárazított vidéki —, korona, városi 4 darabos 41.—41.50, korona, 3 darabos 42.50—43.—, korona, füstölt —, korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.—12.25, korona 120 darabos —, korona, 100 darabos 13.25—13.75, korona, 85 darabos 15.—15.50, korona, azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 10.50—11.—, korona, 100 darabos 11.75—12.25, korona, 85 darabos 13.25—13.50, korona, Szilvaiz: szlavóniai 19.25—20.—, korona, szerbiai 17.75—18.25, korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, augusztus 5. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A magyar földművelésügyi minisztérium jelentése a buza- és rozstermést újabban 250.000, illetőleg 100.000 métermázsával kevesebbnek irányozza elő, de sem ez a közlés, sem a magasabb new-yorki árfolyamok nem hatottak élenkitőleg az itteni tőzsdére, amelyen a részvétel gyöngye és az irányzat változatlan volt.

Buza őszre 8.26, rozs őszre 7.10, zab őszre 6.62, tengeri szeptember-októberre 5.67, tengeri május-juniusra 5.42—, buza tavaszra 8.66—8.67, tengeri július-augusztusra 5.53—5.54, repce augusztus-szeptemberre 14.—14.20 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde barátságosan indult. Déli tőzsde szilárd maradt. Zárlat magyar koronajáradék emelkedése következtében szilárd.

Bécs, augusztus 5. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2-os aranyjáradék 118.65, líszai és szegedi kölcson sorsjegy 144.25, Magyar vasuti kölcson ezüstben 100.35, Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.50, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 428.—, Rimamurányi vasműrészvény 441.—, Magyar koronajáradék 93.40, 4 1/2-os Magyar földterem. kötvény 92.40, Magyar hitelbank részvény 643.—, Magyar nyetoményi kölcson sorsjegy 173.50, Kassa-oderbergi vasuti részvény 361.—, Magyar kereskedelmi bank —, Magyar cukoripar —.

Bécs, augusztus 5. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2-os papírjáradék 99.05, 4 1/2-os osztr. aranyjáradék 118.65, 1800-os sorsjegy 139.—, Osztrák hitelrészvény 386.50, Angol-osztrák bank 203.75, Bécsi bankjegyek 423.—, Osztrák-magyar bank 1078.—, Déli vasut 88.—, Dunagőzhajózási részvény 780.—, Dohányrészvény 284.—, Császári és királyi arany 11.30, Német bankváltók 117.25, 4 1/2-os ezüst járadék 99.—, Osztrák koronajáradék 95.85, 1864-iki sorsjegy 207.—, Osztrák hitelintézeti részvény 643.—, Unionbank 531.—, Osztrák bányarészvény 401.50, Osztrák-magyar államvasut 631.50, Elbavölgyi vasut 485.—, Alpezi bányarészvény 407.—, 20 frank. arany 19.02, Londoni váltóár 239.60, Bécsi Tramway Lítt B. 229.—, Bécsi Tramway Lítt A. 233.—, Lipót kohó 382.—, Az irányzat csendes.

Bécs, augusztus 5. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 635.—, Magyar hitelrészvény 644.—, Angol-Osztrák bank 269.—, Bécsi bankjegyet 438.—, Union bank 530.50, Länderbank 401.50, Osztrák-magyar államvasut részvény 632.—, Déli vasut 88.—, Elbavölgyi vasut 486.—, Északnyugati vasut részvény 475.—, Dohányrészvény 285.—, Rimamurányi vasmű 442.—, Alpezi bányarészvény 417.50, Májusi járadék 99.05, Magyar korona járadék 93.45, Török sorsjegy 99.50, Német birodalmi márká 117.30—37, Napoleon d'or —.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 5. (Tőzsdéi tudósítás.) A tőzsde nyugodtan és a banktervek emelkedésével indult arra a borzolódi híre, hogy a Landau Jakob utóadi cég ügyét rendezték. Bányatervek eleinte szabálytalanok voltak. Később kohók és bányatervek javultak. Delföldi és idegen járadékok szálladnak. Vasutak nagyon eszenések. Kanada-Pacific részvények szilárdak július harmadik harz adáról kimutatott 189.000 dollárnyi pluszra. Általában az üzlet szűk keretben mozgott. Magánkamatlal 21/80/6.

Berlin, augusztus 5. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjáradék —, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 101.—, Elbavölgyi vasut 120.—, Magyar koronajáradék 94.50, Osztrák-magyar államvasut 135.50, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 85.25, Magyar vasuti beruházási kölcson 102.80, Alpezi bányarészvény —, Disconto-Commandit 170.10, Általános villamosági Edison 173.—, Gelsenkircheneri 158.25, Laura-kohó 175.25, 4 1/2-os ezüstjáradék 99.10, 4 1/2-os magyar aranyjáradék 100.25, Osztrák hitelrészvény 199.75, Déli vasut 21.75, Károlyi Lajos vasut —, Orosz bankjegyek 216.05, 4 1/2-os új orosz kölcson 95.80, Török dohányrészvény —, Olasz járadék 97.30, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 147.25, Harpeni 145.75, Az irányzat szabálytalan.

Berlin, augusztus 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4 1/2-os magyar aranyjáradék 100.25, Magyar koronajáradék 94.40, Osztrák hitelrészvény 199.50, Osztrák-magyar államvasut 135.50, Déli vasut 21.60, Északnyugati vasut —, Elbavölgyi vasut —, Orosz bankjegy készpénz 216.05, Buschtiehradi —, Orosz bankjegy —, (Último.) Lombard —.

Hamburg, augusztus 5. (Zárlat.) 4 1/2-os ezüstjáradék 98.90, 1860. sorsjegy 138.50, Déli vasut 21.50, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 100.75, Osztrák hitelrészvény 199.40, Osztrák-magyar államvasut 135.25, Olasz járadék 97.15, 4 1/2-os Magyar aranyjáradék 100.—, Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, augusztus 5. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjáradék 99.30, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 101.—, Magyar koronajáradék 94.45, Osztrák-magyar bank 119.80, Déli vasut 21.75, Elbavölgyi vasut —, Londoni váltóár 204.37, Bécsi bankjegyet 110.80, Villamos részvény —, 3 1/2-os magyar aranykölcson 84.25, 4 1/2-os ezüstjáradék 99.15, 4 1/2-os magyar aranyjáradék 100.20, Osztrák hitelrészvény —, Osztrák-magyar államvasut 135.40, Északnyugati vasut —, Bécsi váltóár 85.20, Párisi váltóár 811.16, Unio bank —, Alpezi bányarészvény 210.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 199.50, Német bank —, Disconto —, Berlii kereskedelmi bank —, Gelsenkircheneri —, Harpeni 146.70, Laura-kohó —, Olasz járadék —.

Páris, augusztus 5. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut —, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 101.75, Osztrák Länderbank —, 3 1/2-os francia járadék 101.80, Ottomanbank 582.—, 3 1/2-os francia járadék 101.60, Alpezi bányarészvény —, Déli vasut —, 4 1/2-os magyar aranyjáradék —, Párisi bankrészvény 1052.—, Olasz járadék 98.75, Francia törleszt. járadék 99.97, Osztrák földhitelintézeti részvény —, Török dohányrészvény 315.—, Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 5. A sertésüzlet irányzata kissé kellemesebb. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 80—82 fillérig, Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, Fiala nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 87—88 fillérig, Fiala közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 88—89 fillérig, Fiala könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 86—88 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig, Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig, Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 88—89 fillérig, Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 86—88 fillérig.

Sertésliésztám 1901. augusztus 3. napján volt készlet 47.140 darab. — 1901. augusztus 4. napján lehajtatott 1221 darab. 1901. augusztus 4. napján elszállított 1309 darab. 1901. augusztus 5. napjára maradt készletben 47.052 darab.

Napirend.

Naplór: Kedd, augusztus 6. Római katolikus: Urunk színv. — Protestáns: Urunk színv. — Görög-orosz: (július 24.) Krisztina. — Zsidó: Ab. 21. — Nap kél: 4 óra 29 perckor. — Nyugszik: 7 óra 8 perckor. — Hold kél: 9 óra 59 perckor este. — Nyugszik: délután.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 5 óraker. Nemzeti Múzeum. Régiségár. Nyitva délelőtt 9 óra tól 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg.

Órasedgy Képtár az Akadémiában zárva. Iparművészeti múzeum az Ullői-úton nyitva 9—1-g. Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 óratól 1 óráig.

Mesőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. A földtani intézet múzeuma d. e. 10—1-g. Közlekedési Múzeum a Városligetben zárva. Az Akadémia Goethe-szobája zárva. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig. A többi könyvtár zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi könyvtár és keleti mintatár: V. kertület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés árszámítások is eszközöl) a városi ipari csarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvételárság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Viz állás. Aug. Aug. 3. 6. m é t e r. Aug. Aug. 3. 6. m é t e r. Ina Schrding 2. 8. 31. Tisza M.-Sziget 0. 48. 0.50. Duna Passau 2. 81. 4. 11. Tokajház 0. 15. 0.18. Linz 0. 15. 2. 29. V.-Námeny 0. 21. 0.05. Bécs 1. 52. 1. 74. Tokaj 0. 59. 0.13. Pozsony 1. 07. 2. 35. Tisza-Füred 0. 05. 0.04. Komárom 2. 22. 2. 26. Szolnok 0. 09. 0.09. Budapest 1. 56. 1. 71. Csongrád 0. 14. 0.18. Pécs 1. 42. 1. 34. Szeged 0. 59. 0.42. Mohács 2. 35. 2. 16. Tisza-Tócsa 0. 25. 0.25. Gombos 2. 09. 2. 72. Tisza-Tisza 1. 84. 1. 82. Újvidék 2. 28. 2. 28. Barta 0. 02. 0.02. Fancsova 1. 20. 1. 08. Hód 0. 02. 0.05. Orosza 0. 00. 0.00. Zemplén 0. 32. 0.32. Horva Magyarfalva 0. 39. 0. 70. Sajo Zsolca 1. 45. 1. 99. Vág Zsolca 0. 30. 0. 82. Hornád H.-Németi 0. 10. 0.33. Trecenec 0. 25. 1. 18. Berettyó Margitsa 0. 10. 0.17. Szerec 0. 48. 0. 92. R.-Ujfalu 0. 38. 0.38. Rába Sz.-Gottárd 9. 0. 0.00. Kőrös Causca 0. 0. 0.00. Sárvár 0. 05. 0. 04. Győr 1. 08. 1. 06. N.-Várad 0. 01. 0.04. Péta 1. 35. 1. 31. Bolnyos 0. 38. 0.40. Zákány 0. 0. 0.00. Temes 0. 13. 0.07. Baros 0. 61. 0. 66. Garamon 0. 0. 0.24. Rész 0. 0. 0.00. Borosjenő 0. 0. 0.00. M.-Szerhad 0. 40. 0. 00. Békés 0. 14. 0.46. Zágárd 0. 82. 0. 30. Gy. Fehérvár 0. 0. 0.00. Szécsk 0. 48. 0. 88. Branyoska 0. 0. 0.00. Mitrovica 1. 41. 1. 31. Soborszi 0. 0. 0.00. Szamos Deda 0. 16. 0. 31. Arad 0. 62. 0. 44. Péta 1. 35. 1. 31. Gy. Fehérvár 0. 0. 0.00. Kraszn. N.-Majány 0. 0. 0.00. Temes K.-Kostoly 0. 04. 0.44. Latoros Munkács 0. 06. 0. 06. Kiszlet 0. 87. 0. 82. Laboros Homonna 0. 10. 0. 21. Temesvár 0. 0. 0.16. Ung Ungvár 0. 0. 0.02. Beosterok 1. 09. 0.20.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 5. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ben-
cedy Erzsébet okleveles tanítónőt az alsó-siménfalvi állami
elemi népiskolához rendes tanítónővé; Osh Józsa okleveles
tanítónőt pedig a bethlen-szent-miklósi állami elemi népiskola-
hoz rendes tanítónővé nevezte ki. — Az igazságügyminiszter
Papp Károly nagyváradi törvényszéki aljegyzőt a nagyváradi
törvényszékhez jegyzővé; Benkő Ernő nagyváradi törvény-
széki joggyakorlót a nagyváradi törvényszékhez aljegyzővé
nevezte ki. — A zilahi pénzügyigazgatóság az oktatás-
ügyi minisztérium július 2-ikán kelt rendeletével Farbak Endre
pénzügyi főbiztosát nevezetett ki.

Athelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter

Kartner Ferenc szentgotthárdi állami gimnáziumi r. tanárt és
Káldor Agoston szolnoki állami főgimnáziumi r. rajztanárt,
mindkettőt eddigi minőségükben a temesvári állami főgim-
náziumhoz, továbbá Bodnár Lajos deési állami főgimnáziumi
r. tanárt a szentgotthárdi állami gimnáziumhoz, végre Mátrai
Vilmos miskolci kir. kath. főgimnáziumi r. rajztanárt jelen-
legi minőségében a szolnoki állami főgimnáziumhoz helyezte át;
Kardos Ignác szegvárdi államigazgató segéyzett közszéki polgári
iskolai r. tanárt pedig jelenlegi minőségében a német palánki
állami polgári fő- és leányiskolához helyezte át és egyzersmind
az igazgatói teendővel is megbízta.

Kirendelések. Az igazságügyminiszter dr. Biró László
módszi járásbírói jegyzőt a módszi és Zohab Ferencet a
zsombolyai járásbírói jegyzőt az alkalmazott ügyész-ségi meg-
bízott állandó helyetteséül rendelte ki.

Pályázatok. A nyiregyházi törvényszékhez Irnoki állásra

négy hét alatt; — a somorjai járásbírói irnoki állásra,
augusztus 7-től számítandó négy hét alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —
Budapest, augusztus 5.

Hibás kezelés következtében a beérkezett adatok alap-
ján készült térkép megbízhatatlan.
Az idő — úgy látszik — európaszerű változófékony,
szeltes és többnyire csapadékos.
A hőmérséklet általában alacsony süllyedt.
Közlés: Nyugati (északnyugati) légáramlással változó-
fékony, enyhe és helyenkint még erős vagy zivataros idő várható.

Dreyfus Affréd

• Öt év •

életemből

(Szemrevételeim az
Országgyűlésen föl-
tűnt rabokom alól).
Dreyfus kapitány
szájéki rajz- és
kézírásával.

Második teljes
kiadás.
Képekkel
320 oldalnyi tar-
talmú 60 kr.
Beküldés ellenő-
rőmentve, ha azon-
ban utánvétele ki-
vántatik 20 kr.-ral
drágább.

Megrendelhető a
Budapesti Napló kiadóhivatalában
VIII., József-körút 18.

Akar Pesten
mulatni!

Ugy jólléni hoztam Szentistván
napra. Hogy igen tisz-
telt verőimnek kedve-
sedhesek
akövetkez
olányókat
biztosítom.
Minden

verő ingyen kap:

- 1 Lőverseny belépő-jegy a
nygy díjra egy biztos tuppel.
1 állatkerti belépő-
jegyet.
1 ós-budavári belépő-
jegyet.
Minden cipőhöz 1 évi frás-
belt jótállási levelet.
1 tégely guzikoncsót, mely
a lőr ropogását kizárja.
Végül az alatti árban 1 pár
elegáns gavalér cipőt.

Vidéki rendelésnél csak 30 kr. porto fizetendő, mértéknek ele-
gendő, ha helynyába egy papírra állva a láb talpát lerajzoljuk.
Kérje képmé árjegyzékem ingyen. Magyarok pártoljátok, miután
kizárólag magyar gyármanyst készítetek.
Férfi sima vix cipő — 3.— Női zergobőr cujos v. füz. 3.—
Elegáns vix betetés — 3.20 Elegáns zergo gombos — 3.50
Gavalér vix füzös — 3.20 Férfi bagaris csizma egy darab-
ból vízmentes, erős talppal, háj-
Párzist divat feltűnő elegáns, hólyaggal bélelte, 3 évi jótál-
kónnyú, füzös v. gombos 4.50 lassal a felső bőrnök — 7.—

Agulár Dávid fia Budapest, Deák-tér 6.
Király-utca sarok.

BAYER-féle
Magyar turista-tapasz
Tyukszem, borkéreg
és borkeményedés
ellen biztosan és gyorsan ható
szer.
1 eredeti tekerés 80 fill.
1 korona beklidése mellett
bérmentve.
Kapható a legtöbb gyógyszár-
ban, drogeriákban és a tapasz
gyártójánál.
Vöröskereszt gyógytár
Budapest, VI. Andrássy-út 84.

Ügynökök
kerestetnek sorsjegyek havi
részletfizetésre való eladására
„MERCUR”
váltóüzleti részv. társaság
Budapest, V.,
Arany-János-u. 31.

A BUKOK MAGYAR VITÉZE.

Egy magyar flú ka-
landos története...
Írta: Földes Géza.
A bur nép szabadságharcának története, egy ma-
gyar flú kalandjainak érdekfeszítő keretében. — A
legjobb ifjúsági írat, a mely egyszerre hét nyel-
ven jelent meg, világszerte a legnagyobb érdeklő-
dést kelte. — A könyv fejezetei a következők:
A kivánóról. — Az utazás. — Az új haza. —
Fegyverrel! — Az áruló. — Spion-könye. —
Verloof. — A vég kezdete. — A fogságban. —
Hazafelé.
A díszes kiállítású, szinképes borítékú, erős kötésű
könyvet gyönyörű egész oldalas színes képek dí-
szítik, a melyek a történet legérdekesebb jelene-
teit illusztrálják.
Ára 4 kor. 50 fill.
Lampel Róbert
(Wodianer F. és Fiai)
os. és kir. udv. könyv-
kereskedés Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Titkos betegségek ellen
20 évi, részben katonorvosi (a bécsi és oda-
pesti katonakórházakban), részben magánorvos
tapasztalatai után legmegelőzhető ajánlható
DR. KAJDACSY,
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi fő-
orvos
Electrotherapiai rendelő-intézete
IV. Kigóy-utca 5. I. em. Klotild-palota
(Atjáróház és Lift használat).
A legelhanyagoltabb húgycsőfolyásokat, legsu-
lyosabb húgyútyagbajokat, bajukorvos sebeket,
syphilist, az onerőztetés utóhatáit
Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legújabbban olyannyira fel-
karolt és hatásában páratlan sikerű
Electro-Massage
vagy Psychrophor
Által. magömléseket, nőknél főhőrfolyást befecs-
kondós nélkül, a legmarkosabb bőrbetegsége-
ket, valamint ifjúkori bünyök következtében be-
állott ideg és ennek utókövetkezményeképp létre-
jött háztámbajokat gyógyít a legnagyobb gyógy-
módszer alapján és biztos, állandó sikerrel.
Kendel: délelőtt 9 óráól 4 óráig; este 7—8 óráig
Nőknek ugy mánt férfiaknak külön be és kijárat
Külön várótermek.
Levelekre díjtalanul azonnal válaszolunk; eset-
leg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

CRÉME
DE FANCHON
a 3 saiv véd-
jeggyel.
Köztbe áramló és
szápió arokrém. Leg-
jobb a világon.
Ártalmatlan!
Zsírtartal-
ma!
Kis
üveg 1 K. Nagy
üveg 2 K.
Főv. k.
URSITSZ, gyógyszerár.
Budapest, Rákóczi-tér 1.
Videkre 20 fillér
üvelet beka-
dés után
frankó.

Az angol
Premier Helical
kerékpárok
27 év óta legjobb hírnevűek a világon.
Kihívása anyag és munka tekintetében feltűnőhatatlan!
A délafrikai tábori csendőrség
(évek óta a Premier kerékpárokat használja, mert azok
a legrosszabb terepeken is beváltak!)
Gyárak (Angolország) Coventry, Nürnberg-Doos és Esger.
Kaphatók az eredeti gyári árakon, csomag alacsony ártól.
feltételekkel a magyarországi fraktárban.
Láng Jakab és Fia
Kerékpárkereskedőknel
Budapest, József-körút 41. Fiók-
ház: Rottenbillor-u. 1.
Árjegyzék ingyen.
Saját szakértői javító-műhely.

BUDAPEST
Kirándulási térképe.
Készítette:
Hátsek Ignác
m. kir. térképész.
Budapest és vidéke leg-
könnyebben áttekinthető,
éleik színeseső, részletes
térképe. Társas kirándulók-
nak, sétálóknak és byot-
latásoknak egyaránt nélkül-
özhetetlen. Szembetűnően
megkülönböztelhető az Ál-
lam utak, megyei utak, kös-
ségi utak, vasutak és vil-
lamos vasutak jelzése. Fel-
tűnő a terület minden
részének, topografiá-
s feletti magasságát.
Ára 1 korona. — Kiváló
Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvke-
reskedés Budapest, And-
rássy-út 21.

Kataphorese
IDEG és
NEMI
BETEGSÉGEK.
radikális gyógyítására legjobban ajánljuk
Dr. MITZGER
kiváló gyógyhatásairól
elismert intézet
Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em

Bérleti hirdetmény.
A magyar tanulmányi alap tulajdonát képező szeg-
zárdi uradalomhoz tartozó, Tolna vármegyében Szegzárd
nagyközségtől 6.5 kilométer távolságra fekvő 786³¹¹/1000
katasztr. hold kiterjedésű „József” pusztai földbirtok,
melynek művelési ágai a haszonbéri és versenytárgyalási
feltételekben vannak részletezve, a rajta levő gazdasági
épületekkel együtt, az alulírott miniszterium IX-ik ügy-
osztályban (V. ker. Vadász-utca 33-ik szám)
folyó 1901. évi október hó 3-ik napján
tartandó írásbeli zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás
útján 1903. évi november hó 1-től 1915. évi szeptem-
ber hó 30-ig terjedő

Olcsó butor-eladás.
2 székény, 2 ajtó fényezett — 30 ft
2 ágy, fényezett — 22
1 éjjeli székény, fényezett — 8
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett — 14
2 székény, 2 ajtó, diófa, matt — 30
2 ágy, magas, diófa, matt — 26
1 éjjeli székény, diófa, márvánnyal — 8
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv. — 48
1 diván, magas támla szőnyeggel — 40
1 ebédlő-asztal, diófa, matt — 12
1 ebédlőszék, 6-német stíl — 3.50 ft
1 íróasztal, 3 fókos — 18
1 hálósoba, matt diófa — 100
1 hálósoba, faragott — 130
1 garnitúra crépe- vagy bourette-
behuzat — 55
1 garnitúra sejjem-behuzat — 80
1 garnitúra plüss-behuzat — 80
1 szalonnaszal — 10
1 consol márvánnyal és tükör — 28
Nagy választék egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű bútorkban.
Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelege
Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kérésre ingyen és bérmentve.

12 évi időtartamra
haszonbérbe fog adatni.
Az egy koronás bélyeggel ellátott és 2000 korona
báratnypénz letétlél igazoló írásbeli ajánlatok a fentjelzett
nap délelőtti 10 órájáig a miniszterium segédhivatali
igazgatójánál nyújtandók be.
A részletes haszonbéri és versenytárgyalási feltéte-
lek a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál, vala-
mint a szegzárdi közalpitványi gazd. felügyelőségénél
(Szegzárdon) a hivatalos órák alatt betekinthezők.
Budapesten, 1091. évi július hó 9-én.
A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumtól.

ANNO NCIENTEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetőket képzett íróknak és eredeti nyelvi tudással rendelkezőknek a legkedvezőbb feltételek mellett 4 fill. vastagabb betűkből 8 fill. ér.

Breuer nővérek
dohányüzem, Teréz-körút 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyorsírónyomda, IV. ker., Kálmán-ter 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedő, IV. ker. Csirák-utca 10. szám. (Kossuth Lajos-utca Kigyó-ter, Koronaherczeg-utca sarkán).

Jambrikovits
dohányüzem, Kerepesi-utca 10. (Takarék-p. épület).

Eckstein Bernát
hirdetési iroda, V. ker., Fűző-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda, IV., Zebulun-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda, IV. ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda, V. ker., Dorottya-utca 8. szám.

Leopold Gyula
hirdetési iroda, VII., Erzsébet-körút 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda, VII. ker., Károly-körút 9. sz.

Mezei Antal
hirdetési iroda, V., Giziella-ter (Haas-palota).

Schwarz József
hirdetési iroda, V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda, IV. ker., Eszter-ter 8. szám.

Sikráy Samu
Budapest, Váci-körút 33.

Kernberg Rozália
dohányüzem, VIII. ker., Múzeum-körút 15. sz.

lfj. Nagel Ottó
könyvkereskedő, Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház-berkás).

Nemetsek A. J.
újság-kereskedő, Felső-ter 2. szám.

Röschner Ilona
dohányüzem, Andrássy-utca 45. szám.

Szántó Mór
dohányüzem, IV., Kelemen-utca 14. szám.

Sopronyi V.
dohányüzem, VIII. ker., Kerepesi-utca 1. szám.

Schönwald Ferencné
dohányüzem, Ferenc-körút 32. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedő, I. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő, Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet itt este 6 óráig fogadsz, már ma megjelent a Budapesti Naplóban.

Deutch Miksa
Andrássy-utca 32.

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Zipser és König
személyné, Andrássy-utca 4. szám alatt.

Benda János
Andrássy-utca 19.

Egyetlen gyönyörűségem, aranyos Matinkám! Édes szavad végig a szagok között, úgy vágytam már dűzde lelked és szellemen nyílvánulással találkozni; míg bírom a viszonyaid bonyolult, mindennapos monni szeretőd, a reménylő, míg megértem, hogy gyönyörűségeim benned.

Ás istenre kéri, dob majd félre azt az álmot, hogy nem méltó dolgot, nem egyéb az, mint piszok, aki hozzá ér, bencsölésé magát, most különben közelről kérekben van. Földem dőltében, mitől a máknak, nem vételem ellened meg gondolatban sem. Szerelem mindinkább erősödött, csakis ebben és általa élek és élek, a reménylő, hogy végre énnyem közhatalok.

Aggódó győrelemmel ki kérem minden lételem, szellemem, hogy állandóan melletted legyek. Nélküled nem kívánom az életet, reményem, hogy te is megmaradj, úgy, mint eddig voltál. Újabb kérések, új, vissza-mihánom, és új, rövidesen, körökből mikor. Addig is imádó, öröklő, aki nálad.

Honey salt qui
mal y' pense. Nem lehetne meg levelem? Oly túrmetlenül várom a feleletet!

Virbe Balna.
Mi oka a kénség?

Csak titokban.
Érdemeset köszöntök, szívvel viszonozom. Transparent szuszuteg végre megelévednek — már nagyra van a várom. Nem lehetne egy kénsé megérteni otthonról? — lassankint elfelejttem az ízet — pedig nagyon jó volt — de régen volt — és sajnos még csak jött! Csókollak.

1000 korona
Hirdetési iroda, Teréz-körút 35.

Bank-és tözsebizonyos, akiknek önálló iródnál volt, előbb pedig előzetes cégeknek töltött be bizalmi állást, levelezésben, könyvelésben járatos, előrendelt előzetes iródnál állást keres. Címét megmondja a kiadóhivatal.

Tanuló
lányok azonnal felvételnek, Kunoey nyomdában Teréz-körút 35.

Egy maszirozóné
azonnal felvételnek Kigyó-utca 6. l. 2.

1000 koronán
Hirdetési iroda, Teréz-körút 35.

Szépírású,
fatai, okleveles tanítóné iródnál munkát keres. Ajánlatok „Ireda” jellegű alatt továbbítottatnak.

Házmesteri
Allat keres vizsgázót gépész, ki vízvezeték, villanyvezeték és gőzfűtéshez ért, mindenféle és általános feladatokat. Cím: Vörösmarty-utca 77. földszint l.

1000 korona
óvadékkal egy vidéki tisztasági polgár ember ki a körzetben háziasszonyt keres, aki a háziasszonyt vagy háziasszonyt keres, cím a kiadóhivatalban.

Pénztárnok
vidékre, 2000 forint óvadékkal alkalmazást nyer Nagytemplom-utca 29. l. 8.

Kínálat.
Tözseadók ajánlatok, akiknek eszmos, szolid fiatal lányok, ki már tözseadók alkalmazásával vizsgázó megkeresések „K. M.” jellegű e laphoz küldendő.

I. ker. Naphegyi
lépésű 1. számú ház, kerttel, melynek megvásárolható a földje. Érdeklődni lehet ugyanitt.

Tanulók
budapesti (sz.) hivatalos családhoz teljes ellátás és gondos felügyelettel élősködőknek. Szűcs központosítók a lakás közelméhen. Budapest, VIII. Pál-utca 6. II. em. 30. ajtó. Levélbeli megkeresések „M. N.” jellegű ezen címre kéreknek.

Gazdaszónak,
vagy szakácsnőnek ajánlatok eszmos fiatal hölgy ki a házban minden ágában kellő jártassággal bír, és mint ilyen már több években nagy háznál alkalmazva volt. Szívves megkereséseket „S. E.” jellegű aláírva a lap kiadóhivatalába kérek.

Nevelősi
ajánlatok gyermeknevelésére értegetett tettei. Budapest, Nagy Andrássy Baja, Erzsébet királyné-utca 279.

Tanítók
blatos iskolák kereskedelmi szaktanint, könyvtel és kereskedelmi levelezés. Díjazásra csak siker esetén fordítottak. Farkas József, VII., Luthor-utca 10. lakásból; este 10-11-ig.

Privát kutató.
Iroda Váci-körút 30. Kényes megkereséseket, megjelölés nélkül, megkereséseket, vállalkozásokat, vagy mint csaldai-ügynökök: Kossa Magyar Geza. Található 10-12-ig.

Sütőde Ujpesten
egy péküzemmel egybekötve, legkedvezőbb ponton; régi jó hírnevű és egyike a legjobb menedélek üzletének ott; két komencióval, jól állandóan a legkedvezőbb foglalkoztatnak, egyelőre a szociális kiterjesztés naponta átlagosan 12-14 koronát állít bére, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Jogi alap
vizsgárat vizsgázóknak előkészít (videken) is a terep járatos dr. juris ügyvédjelölt. Ajánlatot kér Doktoratus címen a kiadóhivatalba. 9506

Két tanuló,
tízéveses családunk jutáronyban nyelvi tanítást. Grünfeld, Sip-utca. 24. 9505

Balaton-Füreden
egy jó forgalmu péküzelt, csaldai vizsgázó végzettséggel rendelkező, jól állandóan a legkedvezőbb foglalkoztatnak, egyelőre a szociális kiterjesztés naponta átlagosan 12-14 koronát állít bére, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Szép búkkaszóné
vagyonszáma eladó. Hőrebb felvilágosítást. Braun Ede, Duna, u. p. Torony.

Kisasszony,
ki az elemi osztályok tantergyait tanítani képes, gyermekekkel munkát keres. Cím: Sándor Linka VII., Csarhá-utca 8.

Okleveles tanítóné
privát óráadásra vállalkozó a nyári hónapokban, szérény feltevért. Szívves ajánlatokat „F. E.” jellegű alatt a kiadóhivatalba.

Kerékpárok
szőlőházól kiváltatunk. 85 forintól feljebb szállítunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körút 41.

Ügés
fűző készítő, ki mindég a legelőkelőbb üzletében dolgozott, mértékességgel új munkát is vállalhat a legjobban és legkedvezőbb feltételek mellett. Cím: Előbány Józsa, Hüll-utca 1. II. em. 84.

Zongora,
rövid, keresztúros, keréssé használt, sürgősen eladó. VII., Károly-ter 1. emelet 84.

Zongora,
Kramer-féle, kitűnő hang, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2-5-ig. Nefelejcs-utca 10. l. 11.

Magyar Szelez
Máramaros-ármények képekben 100 db remek kivitelű máramaros képekkel egy díszes albumban elhelyezve, ára 10 korona. Pompás francia bőrkötésű albumba 15 korona. Bővebb felvilágosítást a Máramarosi Hirdetési kiadóhivatalban, M-Szélegróten, Fő-ter 12. szám. 9529

Kitűnő szabóné
kittűnő járat, olcsón avallal munkát, melyet a saját lakásában készírt el. Reménytelenül is vázozó kittűnő ízléssel, öz. Lédórer Lipóté, Wesseleny-utca 65. II. em. 19.

Gazdaszónak,
vagy szakácsnőnek ajánlatok szérény feltevért, csak csak azt kéri, hogy 10 éves kora legyen mellette maradjon. Ajánlatokat „Bejelölés” jellegű alatt kér a kiadóhivatalba.

Gyakornokok
kittűnő mellé ajánlatok egy 500 és két kereskedelmi végzetű szérény igényű fiatal ember. Szívves megkereséseket Schwartz Nándor Buda, II., Széna-ter 1. II. em. címre kérek.

Kittűnő ruhavarróné
ajánlatok méretekkel díjazást. Cím: Buda, II. ker. Széna-ter 1. sz. II. em. 23.

Kittűnőfehérvarró
ajánlatok. Cím: Magdolna-utca 42. f. dz. 9.

Élőkelő családnál
a VII. ker. All. főgymnasium-üzemében egy-két tanítást, tanuló feltevért, kaphat és gondos felügyeletben lehet részes. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban.

Rövid zongora,
majdnem új; zongora Streicher-féle, rövid zongora, angol ismételt gépezettel, pianino, majdnem új, harmonium 14 változatú, új zongora, 1000 egész háttérrel, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Jogi alap
vizsgárat vizsgázóknak előkészít (videken) is a terep járatos dr. juris ügyvédjelölt. Ajánlatot kér Doktoratus címen a kiadóhivatalba. 9506

Két tanuló,
tízéveses családunk jutáronyban nyelvi tanítást. Grünfeld, Sip-utca. 24. 9505

Balaton-Füreden
egy jó forgalmu péküzelt, csaldai vizsgázó végzettséggel rendelkező, jól állandóan a legkedvezőbb foglalkoztatnak, egyelőre a szociális kiterjesztés naponta átlagosan 12-14 koronát állít bére, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Szép búkkaszóné
vagyonszáma eladó. Hőrebb felvilágosítást. Braun Ede, Duna, u. p. Torony.

Kisasszony,
ki az elemi osztályok tantergyait tanítani képes, gyermekekkel munkát keres. Cím: Sándor Linka VII., Csarhá-utca 8.

Okleveles tanítóné
privát óráadásra vállalkozó a nyári hónapokban, szérény feltevért. Szívves ajánlatokat „F. E.” jellegű alatt a kiadóhivatalba.

Kerékpárok
szőlőházól kiváltatunk. 85 forintól feljebb szállítunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körút 41.

Ügés
fűző készítő, ki mindég a legelőkelőbb üzletében dolgozott, mértékességgel új munkát is vállalhat a legjobban és legkedvezőbb feltételek mellett. Cím: Előbány Józsa, Hüll-utca 1. II. em. 84.

Zongora,
rövid, keresztúros, keréssé használt, sürgősen eladó. VII., Károly-ter 1. emelet 84.

Zongora,
Kramer-féle, kitűnő hang, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2-5-ig. Nefelejcs-utca 10. l. 11.

Nyomatott a „Patria” irodalmi és nyomdai vállalat részvényszerűsége körkörösében, Budapest, IX. Utca 25.

Magyar Szelez
Máramaros-ármények képekben 100 db remek kivitelű máramaros képekkel egy díszes albumban elhelyezve, ára 10 korona. Pompás francia bőrkötésű albumba 15 korona. Bővebb felvilágosítást a Máramarosi Hirdetési kiadóhivatalban, M-Szélegróten, Fő-ter 12. szám. 9529

Kitűnő szabóné
kittűnő járat, olcsón avallal munkát, melyet a saját lakásában készírt el. Reménytelenül is vázozó kittűnő ízléssel, öz. Lédórer Lipóté, Wesseleny-utca 65. II. em. 19.

Gazdaszónak,
vagy szakácsnőnek ajánlatok szérény feltevért, csak csak azt kéri, hogy 10 éves kora legyen mellette maradjon. Ajánlatokat „Bejelölés” jellegű alatt kér a kiadóhivatalba.

Gyakornokok
kittűnő mellé ajánlatok egy 500 és két kereskedelmi végzetű szérény igényű fiatal ember. Szívves megkereséseket Schwartz Nándor Buda, II., Széna-ter 1. II. em. címre kérek.

Kittűnő ruhavarróné
ajánlatok méretekkel díjazást. Cím: Buda, II. ker. Széna-ter 1. sz. II. em. 23.

Kittűnőfehérvarró
ajánlatok. Cím: Magdolna-utca 42. f. dz. 9.

Élőkelő családnál
a VII. ker. All. főgymnasium-üzemében egy-két tanítást, tanuló feltevért, kaphat és gondos felügyeletben lehet részes. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban.

Rövid zongora,
majdnem új; zongora Streicher-féle, rövid zongora, angol ismételt gépezettel, pianino, majdnem új, harmonium 14 változatú, új zongora, 1000 egész háttérrel, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Jogi alap
vizsgárat vizsgázóknak előkészít (videken) is a terep járatos dr. juris ügyvédjelölt. Ajánlatot kér Doktoratus címen a kiadóhivatalba. 9506

Két tanuló,
tízéveses családunk jutáronyban nyelvi tanítást. Grünfeld, Sip-utca. 24. 9505

Balaton-Füreden
egy jó forgalmu péküzelt, csaldai vizsgázó végzettséggel rendelkező, jól állandóan a legkedvezőbb foglalkoztatnak, egyelőre a szociális kiterjesztés naponta átlagosan 12-14 koronát állít bére, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Szép búkkaszóné
vagyonszáma eladó. Hőrebb felvilágosítást. Braun Ede, Duna, u. p. Torony.

Kisasszony,
ki az elemi osztályok tantergyait tanítani képes, gyermekekkel munkát keres. Cím: Sándor Linka VII., Csarhá-utca 8.

Okleveles tanítóné
privát óráadásra vállalkozó a nyári hónapokban, szérény feltevért. Szívves ajánlatokat „F. E.” jellegű alatt a kiadóhivatalba.

Kerékpárok
szőlőházól kiváltatunk. 85 forintól feljebb szállítunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körút 41.

Ügés
fűző készítő, ki mindég a legelőkelőbb üzletében dolgozott, mértékességgel új munkát is vállalhat a legjobban és legkedvezőbb feltételek mellett. Cím: Előbány Józsa, Hüll-utca 1. II. em. 84.

Zongora,
rövid, keresztúros, keréssé használt, sürgősen eladó. VII., Károly-ter 1. emelet 84.

Zongora,
Kramer-féle, kitűnő hang, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2-5-ig. Nefelejcs-utca 10. l. 11.

Magyar Szelez
Máramaros-ármények képekben 100 db remek kivitelű máramaros képekkel egy díszes albumban elhelyezve, ára 10 korona. Pompás francia bőrkötésű albumba 15 korona. Bővebb felvilágosítást a Máramarosi Hirdetési kiadóhivatalban, M-Szélegróten, Fő-ter 12. szám. 9529

Kitűnő szabóné
kittűnő járat, olcsón avallal munkát, melyet a saját lakásában készírt el. Reménytelenül is vázozó kittűnő ízléssel, öz. Lédórer Lipóté, Wesseleny-utca 65. II. em. 19.

Gazdaszónak,
vagy szakácsnőnek ajánlatok szérény feltevért, csak csak azt kéri, hogy 10 éves kora legyen mellette maradjon. Ajánlatokat „Bejelölés” jellegű alatt kér a kiadóhivatalba.

Gyakornokok
kittűnő mellé ajánlatok egy 500 és két kereskedelmi végzetű szérény igényű fiatal ember. Szívves megkereséseket Schwartz Nándor Buda, II., Széna-ter 1. II. em. címre kérek.

Kittűnő ruhavarróné
ajánlatok méretekkel díjazást. Cím: Buda, II. ker. Széna-ter 1. sz. II. em. 23.

Kittűnőfehérvarró
ajánlatok. Cím: Magdolna-utca 42. f. dz. 9.

Élőkelő családnál
a VII. ker. All. főgymnasium-üzemében egy-két tanítást, tanuló feltevért, kaphat és gondos felügyeletben lehet részes. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban.

Rövid zongora,
majdnem új; zongora Streicher-féle, rövid zongora, angol ismételt gépezettel, pianino, majdnem új, harmonium 14 változatú, új zongora, 1000 egész háttérrel, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Jogi alap
vizsgárat vizsgázóknak előkészít (videken) is a terep járatos dr. juris ügyvédjelölt. Ajánlatot kér Doktoratus címen a kiadóhivatalba. 9506

Két tanuló,
tízéveses családunk jutáronyban nyelvi tanítást. Grünfeld, Sip-utca. 24. 9505

Balaton-Füreden
egy jó forgalmu péküzelt, csaldai vizsgázó végzettséggel rendelkező, jól állandóan a legkedvezőbb foglalkoztatnak, egyelőre a szociális kiterjesztés naponta átlagosan 12-14 koronát állít bére, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Szép búkkaszóné
vagyonszáma eladó. Hőrebb felvilágosítást. Braun Ede, Duna, u. p. Torony.

Kisasszony,
ki az elemi osztályok tantergyait tanítani képes, gyermekekkel munkát keres. Cím: Sándor Linka VII., Csarhá-utca 8.

Okleveles tanítóné
privát óráadásra vállalkozó a nyári hónapokban, szérény feltevért. Szívves ajánlatokat „F. E.” jellegű alatt a kiadóhivatalba.

Kerékpárok
szőlőházól kiváltatunk. 85 forintól feljebb szállítunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körút 41.

Ügés
fűző készítő, ki mindég a legelőkelőbb üzletében dolgozott, mértékességgel új munkát is vállalhat a legjobban és legkedvezőbb feltételek mellett. Cím: Előbány Józsa, Hüll-utca 1. II. em. 84.

Zongora,
rövid, keresztúros, keréssé használt, sürgősen eladó. VII., Károly-ter 1. emelet 84.

Zongora,
Kramer-féle, kitűnő hang, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2-5-ig. Nefelejcs-utca 10. l. 11.

Magyar Szelez
Máramaros-ármények képekben 100 db remek kivitelű máramaros képekkel egy díszes albumban elhelyezve, ára 10 korona. Pompás francia bőrkötésű albumba 15 korona. Bővebb felvilágosítást a Máramarosi Hirdetési kiadóhivatalban, M-Szélegróten, Fő-ter 12. szám. 9529

Kitűnő szabóné
kittűnő járat, olcsón avallal munkát, melyet a saját lakásában készírt el. Reménytelenül is vázozó kittűnő ízléssel, öz. Lédórer Lipóté, Wesseleny-utca 65. II. em. 19.

Gazdaszónak,
vagy szakácsnőnek ajánlatok szérény feltevért, csak csak azt kéri, hogy 10 éves kora legyen mellette maradjon. Ajánlatokat „Bejelölés” jellegű alatt kér a kiadóhivatalba.

Gyakornokok
kittűnő mellé ajánlatok egy 500 és két kereskedelmi végzetű szérény igényű fiatal ember. Szívves megkereséseket Schwartz Nándor Buda, II., Széna-ter 1. II. em. címre kérek.

Kittűnő ruhavarróné
ajánlatok méretekkel díjazást. Cím: Buda, II. ker. Széna-ter 1. sz. II. em. 23.

Kittűnőfehérvarró
ajánlatok. Cím: Magdolna-utca 42. f. dz. 9.

Élőkelő családnál
a VII. ker. All. főgymnasium-üzemében egy-két tanítást, tanuló feltevért, kaphat és gondos felügyeletben lehet részes. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban.

Rövid zongora,
majdnem új; zongora Streicher-féle, rövid zongora, angol ismételt gépezettel, pianino, majdnem új, harmonium 14 változatú, új zongora, 1000 egész háttérrel, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Jogi alap
vizsgárat vizsgázóknak előkészít (videken) is a terep járatos dr. juris ügyvédjelölt. Ajánlatot kér Doktoratus címen a kiadóhivatalba. 9506

Két tanuló,
tízéveses családunk jutáronyban nyelvi tanítást. Grünfeld, Sip-utca. 24. 9505

Balaton-Füreden
egy jó forgalmu péküzelt, csaldai vizsgázó végzettséggel rendelkező, jól állandóan a legkedvezőbb foglalkoztatnak, egyelőre a szociális kiterjesztés naponta átlagosan 12-14 koronát állít bére, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Szép búkkaszóné
vagyonszáma eladó. Hőrebb felvilágosítást. Braun Ede, Duna, u. p. Torony.

Kisasszony,
ki az elemi osztályok tantergyait tanítani képes, gyermekekkel munkát keres. Cím: Sándor Linka VII., Csarhá-utca 8.

Okleveles tanítóné
privát óráadásra vállalkozó a nyári hónapokban, szérény feltevért. Szívves ajánlatokat „F. E.” jellegű alatt a kiadóhivatalba.

Kerékpárok
szőlőházól kiváltatunk. 85 forintól feljebb szállítunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körút 41.

Ügés
fűző készítő, ki mindég a legelőkelőbb üzletében dolgozott, mértékességgel új munkát is vállalhat a legjobban és legkedvezőbb feltételek mellett. Cím: Előbány Józsa, Hüll-utca 1. II. em. 84.

Zongora,
rövid, keresztúros, keréssé használt, sürgősen eladó. VII., Károly-ter 1. emelet 84.

Zongora,
Kramer-féle, kitűnő hang, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2-5-ig. Nefelejcs-utca 10. l. 11.

Magyar Szelez
Máramaros-ármények képekben 100 db remek kivitelű máramaros képekkel egy díszes albumban elhelyezve, ára 10 korona. Pompás francia bőrkötésű albumba 15 korona. Bővebb felvilágosítást a Máramarosi Hirdetési kiadóhivatalban, M-Szélegróten, Fő-ter 12. szám. 9529

Kitűnő szabóné
kittűnő járat, olcsón avallal munkát, melyet a saját lakásában készírt el. Reménytelenül is vázozó kittűnő ízléssel, öz. Lédórer Lipóté, Wesseleny-utca 65. II. em. 19.

Gazdaszónak,
vagy szakácsnőnek ajánlatok szérény feltevért, csak csak azt kéri, hogy 10 éves kora legyen mellette maradjon. Ajánlatokat „Bejelölés” jellegű alatt kér a kiadóhivatalba.

Gyakornokok
kittűnő mellé ajánlatok egy 500 és két kereskedelmi végzetű szérény igényű fiatal ember. Szívves megkereséseket Schwartz Nándor Buda, II., Széna-ter 1. II. em. címre kérek.

Kittűnő ruhavarróné
ajánlatok méretekkel díjazást. Cím: Buda, II. ker. Széna-ter 1. sz. II. em. 23.

Kittűnőfehérvarró
ajánlatok. Cím: Magdolna-utca 42. f. dz. 9.

Élőkelő családnál
a VII. ker. All. főgymnasium-üzemében egy-két tanítást, tanuló feltevért, kaphat és gondos felügyeletben lehet részes. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban.

Rövid zongora,
majdnem új; zongora Streicher-féle, rövid zongora, angol ismételt gépezettel, pianino, majdnem új, harmonium 14 változatú, új zongora, 1000 egész háttérrel, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Jogi alap
vizsgárat vizsgázóknak előkészít (videken) is a terep járatos dr. juris ügyvédjelölt. Ajánlatot kér Doktoratus címen a kiadóhivatalba. 9506

Két tanuló,
tízéveses családunk jutáronyban nyelvi tanítást. Grünfeld, Sip-utca. 24. 9505

Balaton-Füreden
egy jó forgalmu péküzelt, csaldai vizsgázó végzettséggel rendelkező, jól állandóan a legkedvezőbb foglalkoztatnak, egyelőre a szociális kiterjesztés naponta átlagosan 12-14 koronát állít bére, szép lakással, csak 800 kor. és öngazd. 1000 egész háttérrel, szép lakással. Mint tényleg egészséges és biztos existenciájú üzletet kínálnak is mellette és jelkimerítéses nemcsak megvásárolható ajánlat. Bővebbet Nemetz Gyula üzlet adásvétel iródnálban, Budapest, József-körút 18. 9610

Szép búkkaszóné
vagyonszáma eladó. Hőrebb felvilágosítást. Braun Ede, Duna, u. p. Torony.

Kisasszony,
ki az elemi osztályok tantergyait tanítani képes, gyermekekkel munkát keres. Cím: Sándor Linka VII., Csarhá-utca 8.

Okleveles tanítóné
privát óráadásra vállalkozó a nyári hónapokban, szérény feltevért. Szívves ajánlatokat „F. E.” jellegű alatt a kiadóhivatalba.

Kerékpárok
szőlőházól kiváltatunk. 85 forintól feljebb szállítunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körút 41.

Ügés
fűző készítő, ki mindég a legelőkelőbb üzletében dolgozott, mértékességgel új munkát is vállalhat a legjobban és legkedvezőbb feltételek mellett. Cím: Előbány Józsa, Hüll-utca 1. II. em. 84.

Zongora,
rövid, keresztúros, keréssé használt, sürgősen eladó. VII., Károly-ter 1. emelet 84.

Zongora,
Kramer-féle, kitűnő hang, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2-5-ig. Nefelejcs-utca 10. l. 11.

Magyar Szelez
Máramaros-ármények képekben 100 db remek kivitelű máramaros képekkel egy díszes albumban elhelyezve, ára 10 korona. Pompás francia bőrkötésű albumba 15 korona. Bővebb felvilágosítást a Máramarosi Hirdetési kiadóhivatalban, M-Szélegróten, Fő-ter 12. szám. 9529

Kitűnő szabóné
kittűnő járat, olcsón avallal munkát, melyet a saját lakásában készírt el. Reménytelenül is vázozó kittűnő ízléssel, öz. Lédórer Lipóté, Wesseleny-utca 65. II. em. 19.

Gazdaszónak,
vagy szakácsnőnek ajánlatok szérény feltevért, csak csak azt kéri, hogy 10 éves kora legyen mellette maradjon. Ajánlatokat „Bejelölés” jellegű alatt kér a kiadóhivatalba.

Gyakornokok
kittűnő mellé ajánlatok egy 500 és két